

**NIECH ŻYJE RZĄD
ROBOTNICZY
I WŁOŚCIAŃSKI**

REDAKCJA przyjmuje interesantów od 11 do 12 i 3-4 po południu.

Za wstet rękopisów Redakcja nie odpowiada.

ADMINISTRACJA czynna od 9-5 bez przerwy, w soboty do 3 popoł.

KASA czynna od 12 do 2-4.

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

PROLETARIUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Wydawca: Rada Naczelna P. P. S.

**NIECH ŻYJE
SOCJALIZM!**

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7

REDAKCJA — tel. 5.06-70

DYREKCJA — 2.20-13

ADMINISTRACJA — 5-13-80

DRUKARNIA — 2.76-43

KONTO CZEKOWE W P.K.O. 175

Cena numeru 20 groszy

Warunki prenumeraty: w Warszawie z odnośnikiem miesięcznie zł. 5.40 bez odnośnienia zł. 4.70, na prowincji miesięcznie zł. 5.40, zagranicą zł. 8.—. Za zmianę adresu 50 gr.
Ceny ogłoszeń: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwykłe gr. 40, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie. Ogłoszenia tabelaryczne 50 o proc. drożej. Układ ogłoszeń tekstowych i zwyczajnych 5-cioszpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada

Pod znakiem oportunistów

Mniejszości narodowe a Konstytucja B.B.W.R.

Kluby mniejszości narodowych w czwartym Sejmie nie wzięły, jak wiadomo, udziału w głosowaniu nad projektem konstytucyjnym B.B.W.R. zajęliśmy wobec tego faktowi stanowisko zupełnie określone; nie rozwijaliśmy go jednak szczegółowiej, czekając aż przebieg dyskusji prasowej wyjaśni ostatecznie pewne punkty, które wydawały nam się trochę niejasnymi.

Teraz można stwierdzić rzecz jedną, najbardziej... charakterystyczną: Klub B.B.W.R. życzył sobie, by kluby ukraińskie, żydowski i niemiecki postąpiły tak właśnie, jak postąpiły; życzenie to zostało wykonane. Czy były jakieś targi i o co mianowicie? czy też obóz „sanacyjny” uzyskał poprostu „uprzejmość na kredyt”? Pozostawiam tę kwestję chwilowo na uboczu. W każdym razie kierownictwo Klubu B.B.W.R. wymogło na przedstawicielstwie sejmowym Ukraińców, Białorusinów, Żydów i Niemców to, co stanowiło od lat postulat naczelny obozu „narodowego”: tylko Polacy rdzenni winni decydować pomiędzy sobą, jak ma wyglądać ustrój państwa — polityczny i państwowy; obywateli Rzeczypospolitej narodowości innych, są obywatelami „drugiej kategorii”.

Kierownictwo obozu „sanacyjnego” zapominało najwidoczniej, że o ten sam, nie o inny, problem zahaczyła Polska łódź państwowa w r. 1922. Wszak Gabriel Narutowicz zginął dla tego, że wybrano go nie tylko polskimi głosami. Bunt nacjonalizmu podniósł wtedy głowę; kosztował moralnie bardzo wiele; załamał się... A dzisiaj obóz „narodowy” sprawiedliwie święci „dzień satysfakcji”, udzielonej mu wspólnym wysiłkiem „sprytnych taktów” B.B.W.R., bezprzykładnego oportunistów klubów ukraińskich, przy kręgu ichorzystości Klubu Żydowskiego (z wyjątkiem p.p. Grynbauma i Thona), oraz ścisłego wykonywania zleceń Berlina przez Klub Niemiecki.

Jeżeli szło o zdobycie dla Konstytucji B. B. W. R. dwóch trzecich większości, — „sprytna taktika” nie dała żadnego rezultatu. Rezultat natomiast w dziedzinie popłatania do niemożliwości problemu narodowościowego w Państwie Polskim jest więcej, niż oczywisty.

Pos. Chrucki (Unda) próbował usprawiedliwić publicznie ową ukraińską „abstynencję”. Usłużna „Iskra” rozbębniła te rozpaczliwie naiwne wywody na wszystkie strony. Pos. Chrucki rozumuje mniej — więcej tak: skoro lewica polska nie umiała, czy nie zdołała rozwiązać problemu ukraińskiego w Państwie Polskim przed majem r. 1926, Ukraińcy nie potrzebują iść na rękę lewicy.

Wyobraźmy sobie sytuację analogiczną... w Czechosłowacji. Rząd czechosłowacki proponuje różne ograniczenia prawa wyborczego, powiększenie zakresu kompetencji władzy wykonawczej w Pradze i t. d., i t. p., a przedstawiciele mniejszości polskiej odpowiadają na to: ponieważ socjalna demokracja czechosłowacka nie spełnia wielu naszych postulatów, więc

— jej na złość — wstrzymamy się od głosowania... Przecie „szary człowiek” w Karwinie albo w Cieszynie czeskim patrzyłby na takich przedstawicieli, jak na warjatów. Pos. Chrucki nie rozumie zresztą wielu rzeczy z innych względów: pos. Chrucki jest równie daleki od jakiegokolwiek lewicy, jak pos. Rybarski; sprawa zamknięcia jakiejś cerkwi prawosławnej wyraża w jego umysłowości ponad wszelkie potrzeby i dążenia ukraińskich mas pracujących.

Postawa Klubu ukraińskich rady

kałów socjalnych jest dla nas kwestią odrębną. Należą oni do Międzynarodówki Socjalistycznej. Ich „posunięcie konstytucyjne” omówić trzeba będzie osobno. W zasadzie zaś, co do całości taktyki Klubów mniejszości narodowych czwartego Sejmu, wystar czy stwierdzić fakt, że pozęgiwały one pod znakiem krańcowego oportunistu, — takiego oportunistu, który, jak pisaliśmy, nie budzi w nikim szacunku. Zmienić ten stan rzeczy może tylko jedno: dojście do głosu ukraińskich i niemieckich mas pracujących. Innej drogi inema.

MIECZYSLAW NIEDZIAŁKOWSKI.

Dyplomacja europejska

Przed konferencją w Stresie

Przygotowania do konferencji w Stresie są w pełnym toku. Mac Donald i sir John Simon odbyli narady z Edenem który złożył im sprawozdanie z przebiegu swej podróży do Moskwy, Warszawy i Pragi. Plenarne posiedzenie gabinetu, na którym Eden przedstawi szczegółowy raport, odbędzie się w poniedziałek. Na poniedziałek posiedzenie Izby Gmin sir John Simon zakomunikuje nazwiska członków delegacji angielskiej, która udaje się do Stresy. We wtorek minister spraw zagranicznych złoży w Izbie deklarację o wynikach podróży ministrów angielskich. Według krążących pogłosek sprawozdanie Edena jest utrzymane w tonie umiarkowanego optymizmu.

Sprawozdawca dyplomatyczny „News Chronicle”, Wernon Barlett twierdzi, że minister Eden wyniósł ze swej podróży wrażenie, że zaufanie do systemu paktów regionalnych znacznie się zmniejszyło. Projekt paktu wschodniego należy uważać za pogrzebany, zaś sprawa paktu śródziemnomorskiego utknęła na martwym punkcie. Również układy w Locarno nie okazały się zbyt skuteczne. Francja i Niemcy są tak ściśle związane z Europą wschodnią, że na wypadek wojny w tej części Europy mogą być łatwo wciągnięte, co stawia Wielką Brytanię w trudnej sytuacji. W tych warunkach należy system bezpieczeństwa powiązać z systemem Ligi Narodów, lub też być przygotowanym na wybuch wojny w bliższej lub dalszej przyszłości. Publicyści sta podkreśla, że Anglia nie może zobowiązać się do zagwarantowania status quo w Europie na wieczne czasy. Możliwe jest jednak odzyskanie kolektywnych gwarancji bezpieczeństwa w ramach Ligi Narodów. Ewentualna zmiana postanowień traktatów pokojowych nie może w żadnym wypadku nastąpić w drodze gwałtu. (ATE).

EDEN NIE WIERZY W „PAKT WSCHODNI”

Korespondent londyński „Echo de Paris” twierdzi, że minister Eden w wyniku swej podróży do Moskwy, Warszawy i Pragi uznał projekt Paktu Wschodniego za niewykonalny. W angielskich kołach politycznych rozważane są dwie

koncepcje: 1) utworzenie bloku obronnego przeciwko Niemcom, 2) zawarcie nowego paktu europejskiego ściśle związanego z paktem Ligi Narodów. Pakt ten wzięty pod uwagę zawarte poprzednio bilateralne układy bezpieczeństwa. Zdaniem korespondenta ta druga ewentualność byłaby jedynie zamaskowanym przyznaniem się do bezsilności.

„Petit Parisien” zaznacza, że nowy projekt francuski opiera się na Lidze Narodów i przewiduje zwołanie sesji Rady na wypadek zaatakowania jednego z sygnatariuszy. Na dzisiejszym posiedzeniu rady ministrów minister Laval omówi szczegółowo rokowania prowadzone w sprawie bezpieczeństwa. Rada ustali wytyczne dla delegacji francuskiej na konferencję w Stresie. (ATE).

PLANY MUSSOLINIEGO.

Dotychczas nie zdołano uzyskać potwierdzenia wiadomości o projekcie Mussoliniego, ustalającym porządek dziennej konferencji w Stresie. Koła międzynarodowe podkreślają czwarty punkt zamierzonego rzekomo programu, który mówi o możliwości przeprowadzenia rewizji traktatów pokojowych, zawartych z Austrią.

Węgry i Bułgaria. Byłaby to „nagroda” dla tych państw, za nętosowanie metod jednostronnego wypowiedzenia układów. Według „Daily Telegraph” Austria, Węgry i Bułgaria byłyby w myśl propozycji Mussoliniego zwolnione z klauzul wojskowych traktatów w St. Germain, Trianon i Neuilly. Rząd austriacki nie zwrócił się dotychczas do mocarstw w sprawie wprowadzenia powszechnej służby wojskowej. Demarche Austrii nastąpi prawdopodobnie podczas najbliższej sesji Rady Ligi Narodów. (ATE).

Agencja Reutera na podstawie wiadomości z kół dobrze poinformowanych donosi, że konferencja w Stresie rozpocznie się od sprawozdania angielskiego na temat wyników ostatniej podróży min. Edena, poczem nastąpi dyskusja ogólna nad przyszłą polityką mocarstw reprezentowanych na konferencji, — z których każde wysunie swe własne propozycje.

Min. Simon odbył wczoraj rozmowę z ambasadorem włoskim Grandim w sprawie konferencji w Stresie. (PAT).

„Wróg Ameryki Nr. 1” skazany na śmierć i 263 lata więzienia

W pobliżu fortu Worth (Ameryka stan Texas) aresztowano Raymonda Hamiltona, który nosił ostatnio nazwę „Wróg publiczny Nr. 1-szy”. Hamilton, sprawca szeregu napadów na banki, ścigany był w ostatnich latach przez sądy 6-ciu południowo-zachodnich stanów, które skazały go za napady bandyckie ogółem na 263 lata więzienia. Osadzony w więzieniu w r. 1933 Hamilton zdołał w styczniu 1934 wydostać się z więzienia zabijając przytem jednego ze strażników. W kwietniu Hamilton został ponownie aresztowany i skazany na śmierć. W lipcu jednak zdołał raz jeszcze ucieknąć z więzienia a w lutym 1933 r. włamał się do arsenału w Beaumont, skąd zabrał

8 karabinów i kilka tysięcy nabojęw. (PAT).

„Niebieskie koszule” przy pracy

Na znacznej przestrzeni hrabstwa Cork (w Irlandji) nieznani zamachowcy spowodowali poważne uszkodzenia sieci telegraficznej, polegające na planowym przecinaniu drutów i przepiłowywaniu słupów. Połączenia kolejowe uległy skutkiem tego dłuższej przerwie. Komunikacja kolejowa pomiędzy Cor-

na późniejszej 14 lipca. We wtorek odbędzie się następne posiedzenie Rady Ministrów, na którym zapadną decyzje co do stanowiska Francji na konferencji w Stresie i na sesji Rady Ligi Narodów. (PAT).

Wojna domowa w Chinach Ofensywa wojsk „czerwonych”

Z Szanghaju donoszą: „China Press” podaje, że armia czerwona odniosła ostatnio szereg poważnych sukcesów w walce z wojskami nankińskimi. Po zwycięstwach w prowincji Guj-Dzou czerwona armia chińska zajęła miasto Tuni, położone zaledwie o 30 km. od miasta Hu-Ian, gdzie obecnie znajduje

się marszałek Czang-Kaj-Czek. Armia rządowa miała stracić 3000 zabitych, w tej liczbie jednego generała brygady. W Hu-Ian wybuchła panika. Przeprowadzana jest ewakuacja. Marszałek Czang-Kaj-Czek udzielił dymisji dowódcy wojsk nankińskich w prowincji Guj-Dzou. Mimo bliskości frontu Czang-Kaj-Czek nie opuścił Hu-Ian, gdzie mieści się jego główna kwatera i obejmuje prawdopodobnie obojętne dowództwo nad wojskami rządowymi na tym odcinku. (ATE).

Według urzędowych doniesień wojska rządowe zdołały powstrzymać napór „czerwonych” w prowincji Kwei-Czau. Oddziały „czerwone” cofają się w kierunku wschodnim. Niebezpieczeństwo zajęcia miasta Kwei-Sang minęło. W sąsiedniej prowincji Hanan ważny punkt oporu „czerwonych” — miasto Jung-Czau zajęte zostało przez wojska rządowe. (PAT).

Jak wykazało doświadczenie, komunikaty urzędowe należy przyjmować z najdalej idącymi zastrzeżeniami. Depesza pierwsza („China-Press”) o wiele bardziej, jak się zdeje, odpowiada prawdzie.

Goebbels w Gdańsku

Wczoraj przed południem przybył do Gdańska minister propagandy Rzeszy dr. Goebbels. (PAT).

Katastrofa lotnicza

W okolicy Bochni nad wsią Cichawa spadł samolot, pilotowany przez porucznika Mieczysława Sulasińskiego. Przyczyną katastrofy był defekt motoru. Podwozie i skrzydła samolotu zostały strąskane, śmigło złamane, a ster uszkodzony. Pilot wyszedł bez szwanku.

C. K. W.

Posiedzenie CKW. PPS, odbędzie się we czwartek 11 kwietnia o g. 10 rano w lokalu Sekretariatu Generalnego w Warszawie przy ul. Wareckiej 7.

Rada Naczelna P.P.S.

o położeniu wewnętrznym Polski, o położeniu klasy robotniczej, o sytuacji międzynarodowej

Drukujemy dziś tekst uchwał Rady Naczelnej, powziętych na jej dwóch posiedzeniach 30 i 31 marca.

Red.

Przeprowadzając zmianę Konstytucji, „sanacja” pragnie utrwalić dzisiejszy stan dyktatury i zalegalizować otwartą przemoc klas posiadających i rządzącej w ich imieniu biurokracji nad masami pracującymi.

Wprowadzenie tej Konstytucji w życie, mimo protestów szerokich mas, stwarza jasno wykrystalizowaną sytuację, w której proletariatu może liczyć tylko na własne siły i na wyniki zbiorowego działania swych klasowych organizacji.

Cały ciężar życia robotniczego przenieść się więc musi do tych organizacji. Rozwój i siła związków zawodowych i partii socjalistycznej stanowią dziś jedyną ostateczną drogę do ludzkich warunków życia i pracy. Stąd też najważniejszym zadaniem ruchu robotniczego w dobie obecnej jest obrona organizacji robotniczych przed próbami ograniczania ich samodzielności i wyłączenia wszystkich sił w kierunku jaknajszerszego ich rozwinięcia w masach robotniczych.

Łącznie z tem do szczególnego znaczenia musi być podniesiona proklamowana przez XXIII Kongres partii zasada solidarności robotniczej i łączenia poszczególnych akcji w jak największe i najbardziej masowe wystąpienia proletariatu.

Rada Naczelna protestuje przeciwko próbom używania sądów do usuwania robotników z warsztatów objętych „polskim” strejkami i stwierdza, że każdy robotnik znajdujący się w tem położeniu ma prawo do odwołania wszelkich przesłuchań na czas postrejkowy.

Rada Naczelna raz jeszcze zwraca uwagę wszystkich członków Partii na konieczność pilnego zajęcia się dołą bezrobotnych i przeprowadzania akcji, zmierzających do wywalczenia jak najszerszego zatrudnienia pozbawionych pracy.

Przeciw polityce prohitlerowskiej

Wobec ujawnionych tendencji wojennych hitlerizmu i przeprowadzania przez szalonych zbrojeń.

wobec polityki „sanacyjnej” popierającej na terenie międzynarodowym Hitlera i zachowującej bierność wobec akcji hitlerowców na terenie Polski i „Wolnego” Miasta Gdańska,

wobec jawnie antysowieckiego nastawienia polityki Niemiec hitlerowskich i kryjącej się w niej groźby oderwania, po „zgleichschaltowaniu” Gdańska, polskiego Pomorza.

Rada Naczelna podkreśla niebezpieczeństwa kryjące się w tym stanie rzeczy i wypowiada się: przeciwko wszelkim pomysłom i zamierzeniom wojennym, zmierzającym do skapania mas ludowych w nowych potokach krwi, przeciwko prohitlerowskiej polityce „sanacyjnej” oraz przeciwko wszelkiej interwencji w ZSSR.

Kongres P. P. S.

Rada Naczelna poleca C. K. W. zwołanie XXIV Kongresu w okresie Zielonych Świąt r. b. Rada Naczelna upoważnia C. K. W. do przesunięcia tego terminu, gdyby zaszyły ważne i oczywiste przyczyny.

Rada Naczelna przyjmuje projekt nowego Statutu Partii, opracowany przez Komisję Statutową, za podstawę do dyskusji w organizacjach partyjnych.

Kongres będzie miał na porządku dziennym sprawę nowego programu Partii.

Wolności, chleba i pracy!

Zgromadzenie młodzieży robotniczej

odbędzie się dziś o godz. 11 rano, w lokalu PPS (Mokotów, ul. Chocimska 23).

Młodzi robotnicy, stawcie się łącznie!

W „państwie wschodzącego słońca”

Epidemia samobójstw

Z Tokio donoszą: Agencja „Szimbun Rengo” podkreśla, że ostatnio daje się zauważyć wzrost liczby samobójstw. Zjawisko to zaczyna przybierać w Japonii zatrważające rozmiary. Najbardziej częstym sposobem samobójstwa jest rzucanie się do kraterów wulkanów. W

dnia 2 kwietnia popełniło w ten sposób zbiorowy samobójstwo trzech mieszkańców Tokio. W pobliżu niektórych specjalnie „popularnych” wulkanów, po stawione będą posterunki, które mają zatrzymywać niedoszłych samobójców. (ATE.)

Cały świat w zdarzeniach

CIEKAWA PRÓBA NAUKOWA.

Według doniesień z Moskwy, grupa inżynierów sowieckich pracuje obecnie nad urzeczywistnieniem interesującego projektu zastosowania telewizji podczas wszechzwiązkowej wystawy rolniczej w Moskwie, która zostanie wkrótce otwarta. Według projektu na wystawie tej przy pomocy telewizji pokazane będą prace rolne najbardziej odległych prowincji Związku Sowieckiego, przyczem wyjaśnienia udzielać będą miejscowi kierownicy kolektywów rolnych przy pomocy radio. W ten sposób osoby zwiedzające wystawę rolniczą w Moskwie zobaczą gospodarke rozmaitych części Z. S. S. R. i usłyszą wyjaśnienia tej gospodarki transmitowane przez radio.

SKOKI ZE SPADOCHRONAMI

Według doniesień z Moskwy z inicjatywy „Osoawichimu” w Moskwie oraz w innych miastach sowieckich zorganizowano systematyczne próby skoków ze spadochronami. Jak twierdzą dzienniki sowieckie próby te przybrały masowy charakter i stanowią obecnie ulubioną formę sportu młodzieży sowieckiej. W samej Moskwie ustawiono 12 wież o wysokości 30 m. każda, w obwodzie moskiewskim ustawiono 18 wież. Z wież tych młodzież sowiecka ćwiczy w skokach ze spadochronem. Podczas ostatnich ćwiczeń wojenno-technicznych dla młodzieży sowieckiej 130.000 młodych na wybrzeżu norweskim. (ATE.)

Podobne obserwacje poczyniono również sportowców dokonano skoków ze spadochronami. (ATE.)

„METRO” W MOSKWIE.

Według doniesień z Moskwy uruchomienie moskiewskiej kolei podziemnej zostało ponownie odroczone na tydzień. (ATE.)

PRZYGOTOWANIA DO WOJNY.

Jak donosi agencja „Rengo” w Tokio odbywały się w ciągu ostatnich 3 dni manewry lotnicze na wielką skalę. Celem manewrów było przygotowanie ludności cywilnej do obrony przeciwlotniczej. Ćwiczenia wykazały wysoki stopień organizacji i przytomności umysłu ludności cywilnej. (ATE.)

COŚ SIĘ ZMIENIA W PRZYRODZIE.

Z Reykjaviku donoszą, że prowadzone od kilku lat przez miejscowy instytut meteorologiczny badania klimatyczne wykazują znaczny wzrost rocznej temperatury przeciętnej. Już od kilku lat zauważono, że granica lodów przesunęła się znacznie na północ. Spowodowane to zostało ociepleniem się wody w północnej części Atlantyku. Jak wykazały badania tegoroczne, wzrost temperatury na Islandji wynosi 4°. W związku z tem zauważono, że pewne gatunki ryb, znajdujące na południowym wybrzeżu Islandji, przeniosły się obecnie bardziej na północ. Na wyspie zadomowiły się pewne gatunki ptaków, które dotychczas rzadko kiedy przylatywały z południa.

3%-owa Premjowa Pożyczka Inwestycyjna

Obligacje na okaziciela wartości imiennej 100.— zł. w złocie.

Losowanie wygranych 3 razy rocznie.

Dla jednej emisji w wysokości 100 milionów złotych, losowanie według poniższych tabel:

TABELA WYGRANYCH A

ilość	wysokość	kwota łączna
1	500.000.—	500.000.—
1	125.000.—	125.000.—
2	50.000.—	100.000.—
2	25.000.—	50.000.—
10	10.000.—	100.000.—
40	5.000.—	200.000.—
125	2.000.—	250.000.—
331	1.000.—	331.000.—
688	500.—	344.000.—
1.200	wygranych na kwotę	2.000.000.—

TABELA WYGRANYCH B

ilość	wysokość	łączna kwota
1	500.000.—	500.000.—
1	100.000.—	100.000.—
1	50.000.—	50.000.—
10	10.000.—	100.000.—
35	5.000.—	175.000.—
82	2.000.—	164.000.—
252	1.000.—	252.000.—
618	500.—	309.000.—
1.000	wygranych na kwotę	1.650.000.—

TABELA WYGRANYCH C

ilość	wysokość	łączna kwota
1	200.000.—	200.000.—
1	50.000.—	50.000.—
1	25.000.—	25.000.—
4	10.000.—	40.000.—
8	5.000.—	40.000.—
35	2.000.—	70.000.—
52	1.500.—	78.000.—
263	500.—	131.500.—
685	300.—	190.500.—
1.000	wygranych na kwotę	825.000.—

W pierwszym dziesięcioleciu co rocznie 3 losowania; 1 wg. Tab. A. 1 wg. Tab. B. 1 wg. Tab. C. Wszystkie obligacje niewylosowane do umorzenia stale uczestniczą w wygranych.

1-e losowanie wygranych 1-go września 1935 roku.

Właściciele obligacji Pożyczki Narodowej mogą nimi wpłacać do 50% subskrybowanej kwoty na 3 procentową Premjową Pożyczkę Inwestycyjną.

Wpłaty gotówkowe na subskrypcję rozłożone być mogą na 10 rat miesięcznych.

Subskrypcje przyjmują: Bank Polski, Bank Gospodarstwa Krajowego, Państwowy Bank Rolny, P.K.O., Banki Związkowe, Komunalne Kasy Oszczędności, Centralna Kasa Spółek Rolniczych oraz inne upoważnione instytucje finansowe, których lista zostanie dodatkowo ustalona.

Wybory gdańskie

Dzisiaj odbywają się w Gdańsku tak zwane wybory do sejmiku. Zbyteczne tłumaczyć, czemu są wybory pod rządami hitlerowskimi. Wprawdzie hitlerowcy gdańscy nie mogą sobie JESZCZE pozwolić na to, co hitlerowcy w Rzeszy, gdyż muszą się bacznie liczyć z Ligą Narodów, ale, mając w ręku cały aparat władzy i posługując się najbrutalniejszymi metodami walki, mogą zgóry powiedzieć: „my nie możemy przegrać”.

Piszemy, że hitlerowcy gdańscy JESZCZE nie mogą sobie pozwolić na to, co ich bracia w Rzeszy, albowiem wybory dzisiejsze mają właśnie ten cel, by JUŻ MOGLI POZWALAĆ SOBIE NA WSZYSTKO. Hitlerowcy bowiem mają rządy w ręku, mają większość w sejmiku (Volkstagu), ale nie mają większości dostatecznej do zmiany konstytucji. A konstytucja dotąd obowiązująca, jedna z najdemokratyczniejszych w Europie, nie da się w żaden sposób pogodzić z hitleryzmem; hitlerowcy duszą się w „pętach” demokracji i nie mogą rozwijać się w pełni swych barbarzyńskich metod. Muszą tolerować partię opozycyjną, muszą się liczyć z głosem Wysokiego Komisarza Ligi Narodów, obowiązany czuwać nad przestrzeganiem konstytucji i t. d. Wszystko to odpadnie, gdy konstytucja zmieni się na obraz i podobieństwo Trzeciej Rzeszy. Dlatego senat gdański przed upływem kadencji rozwiązał sejm i rozpiął wybory.

To jest cel wewnętrzny wyborów. Cel ten narzuca się hitlerowcom nie tylko ze względów politycznych, lecz także z powodów gospodarczych i społecznych. Albowiem w ciągu krótkiego czasu swych rządów hitlerowcy zdążyli zrazić ku sobie ludność, która żyje w stanie i pod hypnotą nacjonalizmu, ale w żadnym razie nie jest zadowolona z tych rządów. Bezrobocie bowiem wzrosło o 12 tys. osób w porównaniu z okresem rządów lewicowych z udziałem socjalistów (w latach 1928—1930), pokrycie złote waluty gdańskiej, które wynosiło w połowie 1933 r. 38,3 milionów, spadło do 21,2 milj. w dniu 30 marca r. b. czyli o 43%; płace robotnicze, pensje pracowników, wsparcia i renty, zarządki drobnych kupców i rzemieślników znacznie spadły. Wszystko to stworzyło podatny grunt do krytyki rządów hitlerowskich i opozycja umiejętnie wykorzystywała resztki swobody, jakie jej pozostało, do tej właśnie krytyki.

Jeśli chodzi o efekt zewnętrzny, to wybory mają pokazać światu, że Gdańsk jest nie tylko niemiecki, lecz — hitlerowski. Dlatego wybrano datę wyborów po plebiscycie w zagłębiu Saary i same wybory gdańskie traktują hitlerowcy jako PLEBISCYT POD HASŁEM: Z POWROTEM DO RZESZY. Ma rację Goering, gdy mówił onegdaj na wiecu w Gdańsku, że „nie jest rzeczą najważniejszą, czy Gdańsk należy pod względem organizacyjnym do Rzeszy, czy nie”. Hitler nie może obecnie przyłączyć Gdańska do Rzeszy, ale prawdę mówiąc, nie jest mu to narazie potrzebne, skoro bowiem „zgleichszaltuje” Gdańsk z Rzeszą pod względem konstytucyjnym, to z „Wolnego miasta” Gdańska pozostanie niewiele więcej, niż wspomnienie. Tembardziej, że w razie zmiany konstytucji, dzisiejszej wybory byłyby, póki żyje hitlerizm, ostatnimi wyborami w Gdańsku.

Wybory są więc ETAPEM na drodze do przyłączenia Gdańska do Niemiec. Etapem może ostatnim, po którym nastąpić musi wcielenie do Rzeszy, o ile

hitlerizm, przedtem nie zostanie pokonany.

Wybory gdańskie wywołały w polskiej prasie burzawę, duże zaniepokojenie, ponieważ agitacja i propaganda hitlerowska nie tylko wysuwała hasło powrotu do Rzeszy, ale też stosowała swe wypróbowane metody walki wyborczej do Polaków gdańskich, którzy poraz pierwszy odczuli na swej skórze w takim stopniu dobrodziejstwa przynieszone przez hitlerowców i błogosławione skutki paktu z Niemcami. Jeden z dzieńników „sanacyjnych” grozi nawet Gdańskowi, że dostanie po palcach. Ale ten sam dziennik stwierdza, że Polacy nie obchodzą, jaka partia rządzi w Gdańsku, a obruszył się dopiero wówczas, gdy ofiarą bestialstw hitlerowskich padli Polacy.

Otóż taki kramarski „partijotyzm” prędzej czy później mści się na jego wyznawcach. Jeżeli na prześladowania robotników, na bezczelne zbrodnie hitlerowskie, popełniane na wrogach politycznych, zamyka się oczy, to się nie ma prawa do skarg, gdy się samemu odbiera ciele.

A nie ma się prawa i z innego względu.

Minister „Trzeciej” przemawia...

Zastępca kanclerza Hitlera minister Rzeszy Hess w przemówieniu, wygłoszonym w piątek w Sopocie podkreślił m. in. konieczność stworzenia „jedności niemieckiej” w Gdańsku. Gdańsk — mówił minister — będzie jeszcze silniej związany z matką, jeżeli przystąpi się ściślej do odrodzenia wewnętrznego Niemiec. Dalsze opanowanie parlamentu przez narodowych „socjalistów” przyczyni się do uspokojenia sytuacji na Wschodzie. Wzrost głosów narodowych „socjalistów” oznacza wzmocnienie powagi narodu niemieckiego. i Gdańska. Zwycięstwo wyborcze narodowych „socjalistów” będzie zwycięstwem narodem.

W związku z wyrokiem kowieńskiego sądu wojskowego Hess stwierdził, że Niemcy, w przeciwieństwie do innych mocarstw europejskich, które bardziej wykorzystywały swe środki w obronie swoich synów, zachowują niestychaną rezerwę, aby nie zagrozić pokojowi Europy. Niemcy spodziewają się jednak, że mocarstwa, które są gwarantami prawa na tym terenie, wypełnią swe zobowiązania.

W sprawie aktualnej polityki paktów mówca oświadczył, że świat nie może wziąć Niemcom za złe ich stanowiska wyciekającego co do wszystkich umów, w których uczestniczy Rosja Sowiecka, ponieważ politycy sowieccy niejednokrotnie oświadczyli, że zawierają traktaty z t. zw. państwami kapitalistycznymi, do których zalicza się przypuszczalnie i Niemcy, tylko w tym celu, by szkodzić ich życiu gospodarczemu i pro-pagować rewolucję światową. Programem Rosji sowieckiej jest — zdaniem min. Hessa — rewolucja światowa, pod

du. Jeżeli hitlerizm hula dzisiaj bezkarnie po Gdańsku, to znaczna część wniy spada na „sanację”, która spokojnie przyjęła wynik poprzednich wyborów w których hitlerizm doszedł do władzy poprzez terror i nadużycia; następnie tolerowała i toleruje nadal ścisły i demonstracyjny udział hitlerowców Rzeszy w rządach gdańskich; nie protestuje przeciw agitacji za powrotem Gdańska do Rzeszy i t. d.

Wobec takiej postawy hitlerowcy mogą sobie na wszystko pozwolić. I pozwalają. A narzekania i groźby prasy „sanacyjnej” są — kiwaniem w bucie. (jmb.)

Rzeszy Hess

czas, gdy programem narodowego „socjalizmu” jest przyznanie się do niemieckości.

Po podkreśleniu, że Niemcy, zawierając układy, bezwzględnie ich dotrzymują, min. Hess stwierdził dalej, że Niemcy dążą do zawarcia bezpośrednich umów ze swymi sąsiadami m. in. też na podstawie pomyślnych doświadczeń, osiągniętych po zawarciu układu z Polską. Oba narody zdają sobie sprawę z tego, że układ ten wymagał ofiar, które złożyły na rzecz pokoju europejskiego. Po obu stronach partnerami są postacie żołnierskie. Okazało się, że mężowie tacy mają specjalne zrozumienie nie tylko dla konieczności utrzymania pokoju, lecz także i pokojowi światowemu. Pozytywniejszym jest studiowanie sprawy pokoju i jej omówienie, niż codzienne wentylowanie przez prasę światową kwestii niebezpieczeństwa grożącej wojny. (PAT.)

Mowę min. Hessa podajemy rozmyślnie według depeszy korespondenta PAT. Depesza ŁAGODZI raczej ton mowy, w każdym bądź razie nie zaostrza jej wcale. Jest rzeczą zupełnie oczywistą, że ministrowie „Trzeciej” Rzeszy mogą TAK mówić na terenie „wolnego” miasta Gdańska tylko dlatego, że TAKA sytuacja wytworzyła polityka p. Becka. Mowa wice-ministra Lechnickiego, wygłoszona w Sopocie tak samo w piątek, wygląda w porównaniu wręcz rozpaczyliwie blade.

Ostrzeżenie przed prowokatorami

Niemiecka prasa na emigracji ostrzega przed niejakim Reinholdem Schwabe, używającym także nazwisk Pieper, Spielmann i Reinhold Neumann. Pan ten z zawodu technik radiowy dłuższy czas obracał się wśród emigrantów niemieckich w Czechosłowacji, Francji Anglii i

Holandji, co uczynił z polecenia hitlerowców. Jakiś nieznanymi drogami wrócił do Niemiec, skąd znowu przyjeżdżał do krajów, gdzie niemieccy emigranci przebywają, symulując przesładowanego przez rząd Rzeszy socjalistę.

Sprawy ubezpieczeń społecznych

Wnioski

Artykuł dzisiejszy tow. Zet jest dokończeniem opisu stosunków wzajemnych Ministerjum Opieki Społecznej i świata lekarskiego, — opisu, który po daliśmy w sobotę. Autor artykułu wy ciąga teraz wnioski. Red.

W sobotnim artykule podaliśmy oficjalne enuncjacje p. ministra i wiceministrów w sprawie stosunku Ministerjum Opieki Społecznej do lekarzy. Trudno w nich dopatrzeć się jakiegokolwiek programu, tem mniej nawet pewnej zgodności zapatrywań na te same sprawy. P. minister żąda współpracy z reprezentacją lekarzy, przynajmniej, że lekarze w Ubezpieczalni mają tytuł do interesowania się losami ubezpieczenia chorobowego; p. wiceminister dr. Piestrzyński powiada, że lekarze powinni mieć głos decydujący, a p. wiceminister Jastrzębski twierdzi, że staro lekarski w sprawach organizacji leczenia w Ubezpieczalniach niewiele ma do powiedzenia i na los tych spraw wpływać nie może.

Ostatecznie okazało się, że nad oficjalnymi i opublikowanymi oświadczeniami p. ministra i wiceministrów dr. Piestrzyńskiego przeszło się do porządku dziennego, a raczej zachował dzięki poparciu byłego p. premiera wiceminister Jastrzębski — i mimo to nikt z tej „harmonijnej współpracy” nie wyciągnął odpowiedniej konsekwencji. Walkę wygrała biurokracja ubezpieczeniowa z p. Jastrzębskim na czele, a ubezpieczeni będą królikami doświadczalnymi, którzy w szale reorganizacji muszą wytrzymać.

Przy zatruciu, wywołanem zepsutymi potrawami, jak również alkoholem, zastosowanie naturalnej wody „Franciszka-Józefa” jest środkiem pomocniczym. Pyt. się lekarzy

Mały feljeton

Sen

Sen jest taką samą fizjologiczną potrzebą człowieka, jak odżywianie się. Różnica polega na tem tylko, że za żywność trzeba płać i w ustroju kapitalistycznym naczelna zasada jest „kto nie ma pieniędzy, — niech nie je”, gdy tymczasem sen jest bezpłatny i żaden minister skarbu — przynajmniej dotychczas — nie opodatkował snu. Za przeżycie oczywiście nikt nie rzączy. — Może i do tego dojdzie.

I podobnie jak nie należy zbyt obficie odżywiać się, co zarówno przez medycynę, jest zwalczane, jak i przez religję potępiane i uważane za jeden z siedmiu głównych grzechów, tak samo nadużywanie snu jest zbrodnią popełnianą wobec samego siebie. Bo życie — jakie ono jest to jest — ale nie jest zbyt długie, natomiast bardzo ciekawe i szkoda każdej przespanej minuty.

Nie należy jednak z jednej ostateczności wpadać w drugą. Nie należy zdołać wysypiać się, ale nie należy spędzać nocy w bezsenności. Jak głód jest złym doradcą, tak samo i brak snu nie sprzyja dobremu tokowi myśli. Człowiek należycie niewyspany nie ma niezbędnej do myślenia równowagi duchowej, i nie jest zdolny do żadnego rozumnie pomyślanego czynu. Nie wątpliwie ta okoliczność jest przyczyną, że nocnym dozorcóm nie powierza się odpowiedzialnych stanowisk w państwie.

Człowiek głodny albo niewyspany nie może mieć zdrowego sądu o rzeczach, a jeśli przypadkiem taki pan zajmuje wysokie stanowisko w hierarchii społecznej, to ma że to się najfatalniej odbije na losach tego społeczeństwa. Z pewnością Kiepska naczezo nie wydobędzie ze swego gardła górnoego cis, a Carnera o pustym żołądku może ponieść klęskę od pierwszego lepszego boksera o wadze koguciej. A cóż dopiero wódz winien być zawsze syty i wyspany. Syty to wódzowie przeważnie są, ale chodzi o to, żeby byli także wyspani. Tu chodzi o przecieć o dobro obywateli. Uważam że w każdym daleko o dobro obywateli państwa, powinien być urząd czy też instytucja czuwająca nad snem swego wódza. I jeżeli wódz której nocy nie wyspał się należycie, jego zarządzenia po niewyspanej nocy nie powinny nikogo obowiązywać.

Oto dowiedzieliśmy się przed dwoma dniami, że jeden z wódzów, w którego ręku spoczywały losy kilkudziesięciu milionów obywateli, choruje na bezsenność. To bez różnicy, jaki jest powód tej bezsenności: czy gryzie go sumienie, czy co innego. — Fakt faktem, że wódz nie śpi i cały świat zdumiewa się jego zarządzeniami. — Być może, że to wcale nie tak zły człowiek, jak o nim sądzi, tylko poprostu niewyspany. Dlatego powiadam: Ludzie, dbajcie o dobry sen waszych wodzów.

Pewien sławny filozof zapytał poncząc swych uczniów: Ażby się nie wyspać, natychmiast się wyspać.

ULTIMUS.

erę lekarzy domowych.

Słuszne jest zatem zastrzeżenie Nacz. Izby Lekarskiej: „Zgodnie z jedno litą opinią świata lekarskiego, która oświadczyła się za utrzymaniem ubezpieczeń społecznych, a przeciw próbom zredukowania ich działalności i obniżaniu poziomu leczenia, Nacz. Izba Lekarska nie może przyjąć na siebie ciężaru odpowiedzialności przed społeczeństwem za wprowadzenie tej ryzykownej reformy, bo uważa proponowane zmiany za szkodliwe dla ubezpieczonych, dla lekarzy i powagi ubezpieczeń społecznych w Polsce”.

Przejdźmy do redukcji lekarzy i oświadczeń w tej sprawie p. Ministra O. S. Stwierdzamy, że oficjalne przyrzeczenia Ministerjum w sprawie redukcji lekarzy nie zostały dotrzymane. Redukcja w niektórych Ubezpieczalniach była masowa, a zalecenie Ministerjum, aby redukcja objęła tych lekarzy, którzy mają zabezpieczenie na innych stanowiskach, przeważnie nie zostało zachowane. Przeciwnie pozostawiono w Ubezpieczalniach emerytów, właścicieli realności, ordynariuszy szpitalnych, lekarzy piastujących kilka posad, żony wysokich urzędników i t. d., a przeważnie zredukowano lekarzy, których jedynym i wyłącznym źródłem utrzymania od lat było stanowisko w Ubezpieczalni. Jeżeli przyjrzymy się bliżej dokonanej redukcji, zobaczymy, że przede wszystkim padli ofiarą niezależni działacze związkowi, następnie ludzie samodzielni, mający własne zdanie i lekarze zasłużeni z dawnych czasów, przewyższający pod każdym względem obecnych wódców w Ubezpieczalniach. Redukcje dokonano głównie pod kątem widzenia protekcji, kto miał „protektę” w wpływo wych czynników politycznych nie został

zredukowany, resztę „wyeksmitowano” ze względów politycznych, osobistych lub wyznaniowych. Za ten sposób redukcji nikt nie chce ponosić odpowiedzialności; czynnik miejscowy powołują się na Warszawę, a tam odwrotnie.

Zestawiliśmy powyżej słowa i czyny. My, ludzie starej daty, pamiętamy, że jeśli stanowiska odpowiedzialnych czynników ministerjalnych w pewnych sprawach nie dawały się uzgodnić, konsekwencją tego była dymisja U nas jednak inaczej. P. minister przyjmuje pewne zobowiązania, a p. wiceminister zamiast dotrzymania danych przez p. ministra zobowiązań, czyni coś wprost przeciwnego, „lamie kości” i „byczo jest”.

Ciągnięciem „reorganizacji” naraża się zdrowie publiczne na szwank. Widzieliśmy tego lata, jak po wydzieleniu pracowników rolnych z obowiązkowego ubezpieczenia na wypadek choroby, grasowały choroby epidemiczne, ile było ofiar w ludziach i jakie koszty poniosło Państwo w tłumieniu tych epidemii. Były premier p. Kozłowski twierdził, że społeczeństwo nie może sobie pozwolić na luksus takiego leczenia, jakie dotychczas istniało w Ubezpieczalniach i autorytetem rządu pokrył pomysły doktrynerów systemu lekarza naczelnego. Jest wysoce problematyczne, czy zgodnie z oświadczeniem b. premiera reforma obecna lecznictwa da oszczędność ponad 25% dzisiejszych kosztów. Przeciwnie jesteśmy zdania, że dzisiejszy system lecznictwa będzie droższy, a osiągnięcie oszczędności może być jedynie dokonane przez redukcję olbrzymich plac wysokich dygnitarzy ubezpieczeniowych, redukcję nadmiernej administracji i wprowadzenie taniego samorządu.

Zet.

Na kopalni Gieschego oberwał się strop i zasypał górnika

Wczoraj popołudniu na kopalni Gieschego (Górny Śląsk) wskutek chwiecia się stropu zasypany został górnik Grug.

Wypadek zdarzył się w filarze na głębokości 400 metrów. Kilka godzin trwająca akcja ratunkowa nie dała dotychczas rezultatu.

Zjazd Związku Miast

Pierwszy dzień obrad

Obrady Zjazdu Związku Miast rozpoczęły się wczoraj na ratuszu warszawskim pod przewodnictwem prezydenta komisarzowskiego m. st. Warszawy — p. St. Starzyńskiego. W samym tym fakcie, że komisarz przewodniczący zjazdowi przedstawiciele samorządów, tkwi bądź co bądź pewien charakterystyczny posmak.

Na otwarcie Zjazdu przybyli Prezydent Rzeczypospolitej, marszałkowie Sejmu i Senatu, ministrowie z premierem Sławim na czele, różni dygnitarze ministerjalni, i „sanacyjni”.

Długie przemówienie powitał wygłosił p. Starzyński, imieniem Rządu zabrał głos wice-minister Karsak.

Po utworzeniu prezydium dyrektor Związku p. Porowski odczytał sprawozdanie z działalności Związku. Nad sprawozdaniem toczyła się dyskusja.

W dyskusji zabierał głos — między innymi — tow. J. Stańczyk, jeden z przedstawicieli samorządu kra-

Świątówki i zwolnienia w hucie „Guidotto”

Huta „Guidotto” w Chropaczowie zapowiedziała na kwiecień większą ilość świątówek, oraz zwolnienie kilkunastu urzędników.

Prawdopodobnie huta zostanie w ciągu marca zupełnie zatrzymana.

Niemiecki bohater

Diennik niemiecki „B. Z. am Mittag” przynosi na pierwszej stronie rozstrzelanym pismem wiadomości zatytułowaną „Niemiecki bohater”.

Pod nagłówkiem tym znajduje się wiadomość o tem, jak to niemiecki sportowiec Hans Fechner z narażeniem własnego życia uratował w górach Pyrenejskich grupę turystów, która uwięziona została w zaspach śnieżnych.

Wiadomość ta jest co do foty prawdziwa, tylko że prasa hitlerowska zaatakuje przed swymi czytelnikami, iż Hans Fechner, znany niemiecki narciarz, jest pochodzenia żydowskiego i po przewrocie hitlerowskim musiał uciekać z piekła niemieckiego.

Od 1-go kwietnia 1935 r.

TANIE TURYSTYCZNE WYCIECZKI do Z. S. R. R. przez przedstawicielstwa „INTOURISTA”

Zapisy i szczegółowe informacje przez wszystkie oddziały

Polskiego Biura podróży „ORBIS” sp. z ogr. odp., Wagons-Lits/Cook, Union Lloyd, Warszawa, Chmielna 44.

Przegląd prasy

„OPINJA CAŁEGO KRAJU”.

Megalomania endecka istotnie niema granic. Taka „Gazeta Warszawska” z całym tupetem pisze:

„Polityka narodowców w samorządzie łódzkim ma poparcie opinii publicznej całego kraju”.

Nawet wśród światlejszych endeków, już nie mówiąc o całej reszcie społeczeństwa, która przecież stanowi ogromną większość opinii publicznej — barbarzyńskie, niekulturalne, demagogiczne wyczyny endeków łódzkich — wywołują powszechne oburzenie i niesmak. Dość przejrzyć prasę polską, aby sobie odpowiedni sąd na tę sprawę wyrobić.

A „Gazeta Warszawska”, firmując w imieniu endecji głupstwa łódzkich „narodowców” — z bezczelnością pisze, że mają one poparcie opinii publicznej całego (właśnie całego) kraju”.

ZUCHWAŁSTWO.

Skrzętnie notujemy głosy prasy w sprawie wydarzeń gdańskich, gdyż widzimy zbliżające się konflikty i niebezpieczeństwa. Tem skrzętniej notujemy krytyczne na temat polityki hitlerowskiej w Gdańsku głosy prasy „sanacyjnej”, świadczące, że w części „dofów” tego obozu następuje pewne otrzeźwienie nie po szale miłości do wodzów „Trzeci-” Rzeszy.

„Kurjer Poranny” pisze:

„Aparat propagandowy gdańskiej partji narodowo - „socjalistycznej”, korzysta z najwydatniejszej, zbyt jaskrawo wydatnej, pomocy berlińskiej centrali partyjnej. Ta pomoc, budząca wiele merytorycznych zastrzeżeń, sięgnęła po środek zbyt już cyniczny, a mianowicie w wydaniu z 4 kwietnia „Voelkischer Beobachter” zamieszcza własną korespondencję z Gdańska pod tytułem „Oburzająca propaganda wyborcza polskiej mniejszości”.

Jakto?... Oburzająca jest propaganda Polaków gdańskich, którzy nie walczą o nic innego jak tylko o swoje prawa, za-

gwarantowane im przez konstytucję W. Miasta, pozostającą pod gwarancją międzynarodową i uroczyście uznaną przez wszystkie Senaty gdańskie, potwierdzoną w umowach polsko - gdańskich? Konstytucja, która jest podstawą gospodarczej egzystencji Gdańska, ponieważ tylko ona zapewnia mu miejsce w polskim organizmie gospodarczym!

„Oburzająca” jest wola Polaków pozostania Polakami? „Oburzająca” dla organu urzędowego partji, której szef i kanclerz Rzeszy w jednej osobie stwierdził oficjalnie, że partja ta, nawet w granicach Rzeszy, odrzuca tendencję wy naradawiania mniejszości narodowych, a cóż dopiero mówić o Gdańsku, który jest tworem politycznym związanym z Polską, lecz niezależnym w stosunku do Rzeszy? „Oburzająca” jest dla partji — która wbrew wszelkim zobowiązaniom do lojalności i poprawności stosunków na terenie W. Miasta uprawia ohydny terror względem Polaków, usiłując kijem i nęgodziwymi szykanami zmusić ich do przywdziania liberji niemieckiej?

„Voelkischer Beobachter” pozwolił sobie na zuchwałstwo, urągające prawdziwej i depczące treści porozumienia prasowego polsko-niemieckiego”.

Późno, późno doszedł do tych wniosków „Kurjer Poranny”. Gdyśmy radzili nie wierzyć zapewnieniom Hitlera o tem, że nie będzie wynaradawiać mniejszości narodowych, gdyśmy sceptycznie się odnosili do porozumienia prasowego polsko-niemieckiego — ze strony obozu rządzącego zarzucano nam, że przesłanki „partyjnictwem” wszystko widzimy czarno i wszystko bez powodu krytykujemy. Teraz „Kurjer Poranny” stwierdza, że mieliśmy rację.

Ale co jest najbardziej niepokojące. Otrzeźwienie niektórych dzienników „sanacyjnych” niema wpływu na „czynniki decydujące”. Te dotąd są wierne miłości do Hitlera.

S-ek.

W dżungli afrykańskiej jest bezpieczniej, niż w Gdańsku

„Kurjer Warszawski” w artykule p. t. „Jesteśmy uprzedzeni” pisze na marginesie dzisiejszej komedji wyborczej w „Wolnem Mieście” Gdańsk:

„Wybory w Gdańsku odbędą się (dziś) w niedzielę. Nieznani sprawcy, ubrani w mundury stronnictwa rządzącego, torują przy pomocy pałki i kasetów drogę ideologii nacjonal-„socjalistycznej” w Wolnem Mieście, które znajduje się pod protektorem Rzeszy pospolitej i pod opieką Ligi narodów. Informacje codzienne potwierdzają w sposób niewątpliwy, że obywateli gdańscy, nie tylko nie korzystają z zagwarantowanych im swobód politycznych, ale że nawet z elementarnych warunków bezpieczeństwa osobistego. Samotny podróżnik w centralnej Afryce czuje się pewniej, niż gdańszczanin, który zachował poczucie godności osobistej i nie chce się poddać przemocy.

Ze sprawozdania korespondenta w Gdańsku, czytelnicy wiedzą już doskonale o przebiegu wypadków dni ostatnich. Jest to bogaty katalog napadów, dokonywanych nieraz w biały dzień, a

zawsze w dziwnej atmosferze bezczynnej neutralności ze strony policji.

Wiece socjalistyczne są rozbijane z prawdziwie niemiecką systematycznością: organizatorów i mówców po krwawej rozprawie, spóźniona z reguły policja, zabiera do szpitala, a słuchaczy rozpędza gromowymi pałkami. Inne stronnictwa nie chcą narażać swych zwolenników, zaniechały zebrań publicznych. Trudno im się zwinąć.

Polacy, którzy z godną uznania energią, przystąpiwszy do akcji wyborczej, znajdowali się początkowo, napozór, w lepszej sytuacji, zostali obecnie zrównani w zakresie swych praw obywatelskich z gdańszczanami narodowości niemieckiej. Od kilkunastu dni terror stosowany jest bez różnicy narodowości. Podobno pan komisarz generalny Rzeczypospolitej interwenjował w tej sprawie wobec senatu. Niestety, rezultaty pozytywne tego zabiegu są niedostrzegalne. Lista ofiar dni ostatnich zawiera dużo polskich nazwisk ludzi, którzy spełnili swój obowiązek do końca.

Prawo do świadczeń chorobowych mimo wyczerpania zasiłków

Jak się dowiaduje agencja PID. Ministerjum Opieki Społecznej wydało nowe zarządzenie w sprawie uprawnień bezrobotnych pracowników umysłowych. Ministerjum wyjaśnia, że bezrobotni pracownicy umysłowi po ustaniu obowiązku ubezpieczenia na wypadek choroby wskutek wyczerpania zasiłków dla bezrobotnych, mimo to są uprawnieni do świadczeń chorobowych przewidzianych w ustawie scaleniowej. W myśl art. 117 tej ustawy prawo do świadczeń chorobowych kończy się w ciągu czasu kresu 10 tygodniowego, lub 12-miesięcznego po ustaniu stosunku pracy, nie zaś po ustaniu obowiązku ubezpieczenia. Z tego też względu prawo bezrobotnych pracowników umysłowych ubiegających się o świadczenia, po wyczerpa-

niu zasiłków na wypadek pracy, winno być również liczone od chwili ustania stosunku pracy.

PAMIĘTAJCIE!

Dn. 14.IV w niedzielę o godz. 10.30 w Ateum odbędzie się

ZGROMADZENIE ZORGANIZOWANEJ MŁODZIEŻY SOCJALISTYCZNEJ WARSZAWY

pod hasłem:

„Wszystkie swe siły oddamy PPS.” Na zgromadzeniu zostanie odsłonięty sztandar Hufca Warszawskiego Czerwonych Harcerzy.

Turownicy, Sportowcy, Akademicy - socjaliści, Czerwoni Harcerze, Dzieci z R. T. P. D. — przybywajcie licznie.

Polska a Z.S.S.R.

U podstaw naszej polityki zagranicznej

Polska posiada dwie zasadnicze granice — z ZSSR i z Niemcami, inne (litewska, lotewska, rumuńska, gdańska, nawet czeska) nie mają tego wielkiego znaczenia. Zgodnie z tym dwa główne problemy polityki zagranicznej stoją przed Polską, rosyjski i niemiecki. Oczywiście ściśle wiążą się ze sobą.

Omówimy dziś problem rosyjski (właściwie ZSSR). Jaką jest i jaką być powinna polityka Polski wobec ZSSR?

Jeszcze niedawno ta granica była nie spokojną granicą. Tworzono KOP, dla likwidacji granicznych zamieszek. W gazetach sowieckich czytaliśmy wciąż napastliwe artykuły o „białogwardyjskiej Polsce”, nastrojano tam cały kraj przeciwko Polsce, jako najprawdopodobniej szerszemu wrogowi w zbliżającej się wojnie.

Ale sytuacja przed paru laty zmieniła się radykalnie. Bolszewicka polityka zagraniczna dokonała zwrotu zasadniczego: z proniemieckiej (Rapallo) stała się profrancuska; z antywarszawskiej (granice wedle Traktatu Wersalskiego) — raczej prowarszawskiej; z chwiejnej pod względem swej pokojowości — ultrapokojową. Wraz ze zmianą orientacji zmienił się, naturalnie, stosunek do Polski. Skąd to wszystko? Wystarczy wymienić dwa źródła główne — Hitler i Japonia! Te dwa czynniki są zresztą skoordynowane ze sobą.

O Hitlerze i jego zaborczych planach na wschodzie rosyjskim pisaliśmy wielokrotnie. Ale Japonia, jako czynnik, jest godna osobnego zastanowienia. W plany jej, bardzo daleko idące, wchodzi bynajmniej nie tylko Mandżuria; sprzedaż kolei wschodnio-chińskiej wcale kwestii nie załatwia. Dalsze plany dotyczą Kameczki, bogatego kraju Ussuryjskiego, drugiej części Sachalinu itd. Zastanawia także na uwagę (obok północnej) także południowo-zachodnia linia japońskiej ekspansji (ku jezioru Bajkalskiemu). Ostatnio może te wielkie plany są nieco hamowane innymi wielkimi planami — otrzymania w drodze pokojowej hegemonii nad całym Chinami. Ale nacisk trwa dalej. W ostatnich latach dla Sowietów japońskie niebezpieczeństwo gra wielką rolę; zmagania niepodobna dowiedzieć jedną magistralą syberyjską wielkich wojsk, trzeba nad Amurem trzymać stale ogromną armię, budować bazy lotnicze, fortyfikacje, nowe miasta (Komsomolsk). Nietrudno dojrzeć, że i „Piatiletka” w dużej części była poświęcona ciężkiemu przemysłowi dla obrony kraju; że rozbudowa basenu Kuznieckiego (Syberia) w znacznej mierze została spowodowana potrzebami ewentualnej wojny.

A gdy zjawiał się jeszcze Hitler i postawił na porządku dziennym (łącznie z Rosenbergiem) dwustronny atak na Sowietów, od zachodu i od Dalekiego Wschodu, — polityka zagraniczna ZSSR całkowicie zmieniła busole. Utrzymanie pokoju na zachodzie, mobilizacja sił antyhitlerowskich i antyjapońskich stały się naczelną zasadą polityczną.

Przeciwko Japonii ZSSR, stara się mobilizować Stany Zjednoczone, które mają ogromne interesy na rynku chińskim, zagarnianym teraz cniwie przez Japonię; zresztą Japonia pcha się z zapędem także na Filipiny i do krajów Ameryki południowej, a to są tereny gospodarczej ekspansji Stanów.

A w Europie pracuje Litwinów, głosząc pokój powszechny. Stąd akcja na rzecz ustalenia definicji „napastnika” (umowa z Polską z 1933 r.). Stąd umowy o nieagresji (z Polską 1932 i 1934 r.). Stąd wreszcie sensoryjne wstąpienie ZSSR do zniemawionej dawniej Ligi Narodów — po wystąpieniu z niej obu wrogów, Japonii i Niemiec. W rozmowie z dziennikarzem zagranicznym Stalin oświadczył, że Liga może być „pagórką” ochronną przed wojną, trzeba ten „pagórek” wykorzystać. A Litwinów w swej pierwszej mowie po wstąpieniu do Ligi stwierdził (wrzesień 1934 r.), że Liga może dużo zrobić „dla zmniejszenia szans wojny”.

Pracując na organizację pokoju, Sowiety ustalają coraz lepsze stosunki z Francją; już wyraźnie się mówi nawet o sojuszu wojennym (przeciwko Hitlerowi). Wiadomo, Francja gorąco poszukuje realnych gwarancji (rozmowy w Rzymie i nawet w Londynie nie wystarczą). Im bardziej zbliża się Hitler, tem bardziej Francja poszukuje sojuszników. A wraz z tem polepsza się stosunek ZSSR do „Małej Ententy” (Rumunia, współdziałającej z Francją. No i z Polską).

Sowiety dawno już zmieniły ton wobec Polski. Na Polskę, bez której

Hitlerowi trudno coś wojennego przedsięwziąć (które? przez państwa bałtyckie?) Rosji sowieckiej zależy bardzo. Śledzi ona każde drgnienie, każdy nastrój w polskiej polityce zagranicznej i w polskiej opinii. Pokojowa intencja ZSSR, jest niewątpliwie szczerą, bo została podyktowana niezmiernie poważnym interesem. Cóż więc na to Polska?

Trzeba przyznać, że spoczątku szło zupełnie dobrze. Stosunki poprawiały się z każdym dniem. Poprawiały się też stosunki kulturalne (kino, odczyty, wystawy, wycieczki, literatura). Była to jedyna mądra i słuszną polityką (Hitler tymczasem się zbliżał — dzień i noc, na lądzie, morzu i powietrzu).

Im bardziej jednak brnęła polityka p. Becka w polityce prohitlerowskiej, tem bardziej zaczęły się mącić stosunki z ZSSR. Sowiety poprostu nie rozumieją tej dziwnej przyjaźni z ich zapamiętałym wrogiem. Zaczynają się też podejrzliwe uwagi i docieki. Stalin już na 17 zjeździe partii (styczeń 1934 r.) wyraził żywe zaдовоłenie z korzystnego „przełomu” w polsko-sowieckich stosunkach, ale zarazem oświadczył: „Niespodzianki i zygaki polityczne w Polsce, gdzie antysowieckie nastroje są jeszcze silne, bynajmniej nie są wyłączone”. Powtórzył to i skoryktował premier Mołotow na 7 zjeździe Sowietów ZSSR, w styczniu b. r. (1935). Stwierdził, że ZSSR, będzie dalej prowadzić politykę utrzymania jak najlepszych stosunków z Polską, ale — „nie możemy mówić o naszym zadowoleniu z już osiągniętych rezultatów”. Ostrożnie, ale wyraźnie. Zresztą zarzuty skoryktował: 1) dlaczego Polska

(wraz z Hitlerem) nie popiera projektu PAKTU WSCHODNIEGO; 2) dlaczego Polska (wraz z Hitlerem) nie zechciała przystąpić do zagwarantowania całości państw bałtyckich?

Bardzo poważne sprawy. I próżno p. pos. Miedziński usiłował na Komisji Zagranicznej Sejmu w odpowiedzi na moje przemówienie „wytłomaczyć”, że w mowie Mołotowa nie ma żadnych podejrzliwości pod adresem Polski.

Sytuacja szybko się zmienia, wypadki pędzą w tempie zawrotnym. Ton w „Hitlerji” podnosi się coraz bardziej. Rozbudowa lotnictwa wojskowego, odbudowa wielkiej armii (akt 16 marca), podpisanie Traktatu Wersalskiego, — wszystko to ostatecznie wyprowadziło świat z równowagi. Do ZSSR, pojechał z mocną zaniepokojoną Anglią Eden — mimo znanych angielskich niechęci do komunizmu. Do ZSSR, jedzie Laval. A Polska?

„Wyniki” berlińskich narad (z min. Simonem) stały się nowym impulsem. A jeśli istotnie Hitler wypowiedział się tam o granicach polskich, o Pomorzu i Śląsku, tak, jak doniosły argielskie gazety, — polska polityka prohitlerowska otrzymała nowy silny cios. Prasa zgodnie donosi, że Hitler ostro wystąpił wobec Simona, przeciwko Rosji Sowieckiej i paktowi wschodniemu.

W tej sytuacji każda niejasność pozycji Polski wobec Sowietów jest SZKODLIWA. Osłabia Polskę i pomniejsza szanse pokoju.

Przyjazne stosunki z ZSSR, powinny być jednym z filarów zagranicznej polityki Polski.

KAZIMIERZ CZAPINSKI

Otoż są cztery „wielkie” hasła i pięć pomniejszych. Do tamtych należą: ubojowanie szeregów — do walki z Socjalizmem i ruchem klasowym. Tego organ Z.Z.Z. nie pisze, ale to się rozumie samo przez się. Dalej: zjednoczenie całej klasy pracującej — przez dalsze jej rozbijanie, bo nie innego Z.Z.Z. nie robi i do innej roli nie przeznaczała go „sanacja”. Potem mamy trzecie wielkie hasło: kontrola państwa nad produkcją. Organ Z.Z.Z. twierdzi, że dzięki Z.Z.Z. kontrola państwa nad produkcją poczyniła w r. ub. „olbrzymie postępy”. Ale zaraz z następnego zdania dowiadujemy się, na czym polegają te olbrzymie postępy. Oto górnicy i metalowcy z Z.Z.Z. opracowali „nowe formy tej kontroli”, o które ZZZ. obiecuje stoczyć „zdecydowaną, twardą walkę”. Okazuje się, że „olbrzymie postępy” wzięto... na kredyt.

Wreszcie ZZZ. przyrzeka walczyć o 6-god. dzień pracy. Ale kto w to uwierzy, jeżeli postowie Z.Z.Z. nie ruszyli palcem w obronie 8-godz. dnia pracy i urlopów, gdy uchwalano nową „lewiańską”, godzącą w te zdobyte klasy pracujące?

Wśród hasel „pomniejszych” znajdujemy m. in. hasło wprowadzenia w całym kraju rad zakładowych i przepisów, wzorowanych na t. zw. demobilizacji gospodarczej na Śląsku. Panowie z Z.Z.Z. zapomnieli zupełnie, że niedługo nastąpi likwidacja autonomii śląskiej i wtedy Śląsk upodobni się do całego kraju, a nie odwrotnie.

Jest też hasło „zdecydowanej walki z niszczeniem ubezpieczeń społecznych”. Ta „zdecydowana walka” wyraża się w zdecydowanym głosowaniu Z.Z.Z. w Sejmie za wszystkimi, co prowadzi do niszczenia ubezpieczeń społecznych. Żaden piękny frazes nie uratuje brzydkiego, obrzydliwego czynu.

W końcu należy zwrócić uwagę na „słodkie” życzenie, by za rok 1-go maja 1936 r., nie było już rozbicia klasy pracującej, nie było kilku obcho-

W „Świecie” p. L. Chrzanowski w artykule p. t. „Uzbrojeni pacyfiści” demaskuje szat zbrojeń niemieckich i czynione masowo przez Rząd Hitlera zakupy materiałów wojennych.

Na wstępie artykułu czytamy:

W Liverpoolu Niemcy zakupiły wszystkie znajdujące się tam transporty i zapasy bawełny, płacąc premię 10-procentową ponad ceny normalne. Niezależnie od demonstrowanej wobec Sowietów niechęci Niemcy przyznały „prywatny kredyt” w wysokości 16,600,000 funtów na zakup maszyn i wyrobów manufaktury. Kredytu tego udzielił Sowietom grupa

przemysłowa Otto Wolffa (jeden z niemieckich królów stali). Rząd niemiecki udzielił na ten kredyt pozwolenia, bo zobowiązanie sowieckie zostanie spłacone przez Sowietów w naturze. Za te niemieckie funty otrzymała trzecia Rzesza produkty mineralne... mangan i chrom!

Te niemieckie operacje, jak widzimy, wydatnie są skierowane do... utwierdzenia pokoju. Niemcy zresztą nic innego przy bezwładzie dyplomacji europejskiej nie robią! Od pokojowego traktatu wersalskiego nic innego nie robią, tylko... zbroją się dla utrwalenia pokoju.

Dla pokoju nowego, któryby im dał satysfakcję, po rozdaniu papierowym oków wersalskich.

P. Chrzanowski, wskazując na niebezpieczeństwo przygotowań niemieckich zapytuje, co robią „ideowe i moralne” państwa świata, aby uniemożliwić tym, co szykują nową wojnę, zakup surowców, środków wojny zbliżających, a potem podaje następujące dane:

W Portugalii Niemcy zakupiły wszystkie rozporządzalne jeszcze na rynku konserwy. W Ameryce kupują gorączkowo bawełnę, nikiel, chrom, miedź, fenol, magnezję. Produkcja iperytu w Niemczech rośnie z dnia na dzień. Siedemdziesiąt procent niemieckich fabryk pracuje 24 godz. na dobę!

Dość spojrzeć na niemiecką statystykę przemysłową. A ta własna niemiecka statystyka każdemu, kto chce i umie patrzeć, odsłania prawdę alarmującą i wyrażającą.

Produkcja hut niemieckich wynosiła według danych z listopada (w tonnach).

rok 1933:

wyroby walcownicze 518,00
dziennie w listopadzie 21,500
żelazo sztabowe 140,982
gruba blacha 35,088

rok 1934:

wyroby walcownicze 762,000
(w cyfrach zaokrąglonych)
dziennie w listopadzie 30,500
żelazo sztabowe 237,025
gruba blacha 61,283

Podajemy parę cyfr ze statystyki niemieckiej. Obejmuje ona produkcję takich przedmiotów, jak: panczerze dla okrętów i fortyfikacji, blachę specjalną, szyny, gotowe mosty i t. p.

Cała ta produkcja ma charakter wybitnie wojenny i mobilizacyjny.

Mało tego; Niemcy perfidję swą posuwają tak daleko, że zakupują towary żywnościowe... we Francji.

Brakło im tłuszczów w czasie wojny poprzedniej dla celów aprowizacyjnych i amunicyjnych — teraz chcą być przygotowani:

W Alzacji, w Strasburgu — ruch w interesach. Kryzys znika. Niemcy kupują, kupują, kupują!

Kupują minerały, metale. Ostatnio rzucił się na zakupy w wielkiej ilości trzody chlewnej i zboża!

Będą mieli wypelnione śpichrze, będą mieli tłuszcz.

Usypiają uwagę francuskich kupców, zadowolonych z zarobków, zmniejszając zapasy francuskie.

Francja stała się najtańszym dostawcą zboża dla Niemiec.

Oto obraz przemysłowości i rozsądku trzeciej Rzeszy — to kartka z beztrości, nawet wzmagającej czujności, nawet zaniepokojonej Republiki! Niemcy, które nie mają pieniędzy, które zakazują wywozu dewiz, Niemcy kupują. Kupują we Francji, Ameryce, Anglii, Holandji, Portugalji, kupują wszędzie i coraz szerzej.

Autor artykułu „Świata” z niepokojem woła, że nad temi objawami państwa europejskie, świat kulturalny nie mogą przejść do porządku dziennego i kończy:

Symptomy tych zakupów są takie, że na trzy, cztery miesiące...

„Wiara w resztki egzystującej woli, energii, rozsądku wśród państw Europy nie pozwala nam na kroczenie liną logiki.

Dzisiaj ze wszystkich sił pragniemy, abyśmy nie mieli racji, że wszystkich sił bronimy się przed logiką i konsekwentnym wnioskowaniem.

B Z Y

wielkokwiatowe, pełne, w pięknych odmianach, **tanio** polecają: szkółki

LEMSZCZYŻNA - SZCZĘKARKÓW

BIURO SPRZEDAŻY: Lublin skrz. poczt. 12, ul. Probostwo 21

SKŁADY W WARSZAWIE: ul. Zamajskiego 24, ul. Puławska 125

Informacje tel. 21989 czasop. „Ogrodnik”

„Trzecia” Rzesza szykuje wojnę

W „Świecie” p. L. Chrzanowski w artykule p. t. „Uzbrojeni pacyfiści” demaskuje szat zbrojeń niemieckich i czynione masowo przez Rząd Hitlera zakupy materiałów wojennych.

Na wstępie artykułu czytamy:

W Liverpoolu Niemcy zakupiły wszystkie znajdujące się tam transporty i zapasy bawełny, płacąc premię 10-procentową ponad ceny normalne. Niezależnie od demonstrowanej wobec Sowietów niechęci Niemcy przyznały „prywatny kredyt” w wysokości 16,600,000 funtów na zakup maszyn i wyrobów manufaktury. Kredytu tego udzielił Sowietom grupa

REFORMACKIE
PIGUŁKI z MARKĄ ZAKONNIK
STOSUJĄ SIĘ:
JAKO REGULUJĄCE ŻOŁĄDEK,
PRZY CIĘPIENIACH WATROBY,
NADMIERNEJ OTYŁOŚCI,
USMIERZAJĄCE HEMOROIDY
I PRZY SKŁONNOŚCIACH
DO OSTRUKCJI SAŁADOWNYCH
ŚRODKIEM PRZECZYSZCZAJĄCYM.
UŻYĆ 1-2 PIGUŁKI NA NOC.

W odmęcie blagi

Rzadko polemizujemy z Z.Z.Z. Jak bowiem polemizować z ludźmi, którym nakazano robić jedno, a pisać co innego, których powołano po to, by rozbijali klasę robotniczą, a mówili o — zjednoczeniu tej klasy?

Taka podwójna gra wymaga pewnej ostrożności i sprytu, które niezawście dopisują panom z Z.Z.Z. Czasami tak się zagalopują w słowach, że sami — potępią swą czyn i kładą się na obie łopatki.

Udało się im to znakomicie np. w ostatnim numerze organu Z. Z. Z., „Frontu pracownika amysłowego”, który daje pierwszorzędnym materiał agitacyjny — przeciw Z. Z. Z.

Czego tam niema!

Jest hymn pochwalny na cześć Konstytucji „sanacyjnej”, która, zdaniem Z. Z. Z., „odradza” Państwo Polskie, a która — jak wiadomo — czyni z Polski coś w rodzaju monarchii absolutnej. Konstytucja, opracowana pod czujnym okiem i przy współudziale hrabiów i książąt, konstytucja spełniająca ich najśmielsze marzenia — spotyka się z pełnym uznaniem Z.Z.Z.! Robotnicy to zapamiętaj! i niejednokrotnie przypomnij panom z Z.Z.Z.

Jest artykuł, domagający się robót publicznych na większą skalę. „Trzeba jeno chcieć, myśleć, działać. Każdy czyn bowiem jest stokrój lepszy od bezowocnego i nieużytecznego biernego wyczekiwania na jakiś... cud, który wskrzesi Piotrowina”. Ślusznie, ale co, kiedy właśnie Z.Z.Z. „nie chce chcieć”, kiedy właśnie postowie z Z.Z.Z. głosowali w Sejmie przeciw wnioskowi P. P. S., wzywającemu Rząd do podjęcia robót publicznych, i przez to stwierdzili, że woła biernego wyczekiwania, niż czyn?!

Ale szczytem demagogii i blagi jest artykuł o nadchodzącym święcie robotniczym 1 Maja.

Pozostawmy na stronie naiwne przechwałki i niesmaczne reklamiarstwo Z.Z.Z., a przyjrzyjmy się jego hasłom.

W końcu należy zwrócić uwagę na „słodkie” życzenie, by za rok 1-go maja 1936 r., nie było już rozbicia klasy pracującej, nie było kilku obcho-

dów i pochodów, lecz jedno „zwarcie braterskie”. Jednocześnie Z.Z.Z. wysuwa hasło „reformy” ruchu zawodowego na bliżej nieokreślonych zasadach. Pamiętamy, że Z.Z.Z. gorąco przyklasnął zapowiedzi o. premiera Kozłowskiego „zgłuchszaltowania” związków zawodowych. „Zwarcie braterskie” klasy pracującej w dniu 1-go Maja może więc oznaczać — w myśl Z.Z.Z. — tylko jedno: 1 Maja na wzór hitlerowski, jako przymusowe „święto” niewolników, pędzonych batem dyktatury.

Oto prawdziwe oblicze farbowanych lisów Z.Z.Z.-owskich!

(jmb.)

Katarynka

Katarynka — katarynka —
Pożegnała matkę synka,
pożegnała, pochowała,
sama w domu pozostała,
już nie wróciła, synku, do domu,
tamtą drogą, ponad wodą — —

Stuka drewnianą nogą takt grany
akordom,
patrzy w wiosenne niebo, kręci — kręci
korba — —

Rozstanie, pożegnanie i smutek cudzych
stron —
rozłączyć nie nie miało, a los im szczęście
wziął, —
ach, nie płacz, nie rozpaczaj i nie łam
białych rąk —
nie wróci tu już nigdy, jak wtedy poszedł
stąd, —

ach, nie wypatraj drogi, bo los wam
szczęście wziął —
rozstanie, pożegnanie i smutek cudzych
stron — —

Stuka drewnianą nogą takt grany
akordom,
patrzy w otwarte okna, kręci — kręci
korba — —

Haj, ha! —
tańczy, gra —
pije sam —
pod domami, ulicami,
tam, tam, tam
sunie, stuka obcasami —
haj! — ha! —
wódkę, wódkę,
zapil smutki —
haj! — ha! —
tańczy, gra — —

Stuka drewnianą nogą po nierównym
bruku
kulawy kataryniarz, z podwórka,
w podwórko — — —

CZESŁAW CIEPIŃSKI.

NA SEZON WIOSENNO-LETNI

SUKNIE

KOMPLETY, BLUZKI I SPÓDNICZKI

Z NAJMODNIEJSZYCH MATERIAŁÓW I WYKWINTNYCH FASONÓW

POLECA NAJTANIEJ

WYTWÓRNIA KONFEKCJI

FUKS I OKNOWSKI

Nalewki 12 m. 7. tel. 12-10-50

„Gdańsk był i pozostanie niemiecki“ powiada p. Goering

GDANSK, (PAT). W piątek premier Goering wygłosił w Gdańsku na wiecu przedwyborczym narodo- „socjalistycznym” przemówienie, w którym powiedział m. in.:

Jeżeli pójdziecie w niedzielę do urny wyborczej, to pamiętajcie o tem, że chodzi o stwierdzenie wobec świata, jak Gdańsk myśli. Jedno jest pewne — Gdańsk wykaże, że jest narodo- „socjalistyczny”. Wybory mają wobec tego wykazać światu, iż Gdańsk zawsze był i pozostanie niemiecki. Nie jest najważniejsze — podkreślił Goering — naciskiem — czy Gdańsk należy dziś pod względem organizacyjnym do Rzeszy, czy nie. Między innymi jest, czy jest w sobie niemiecki. Rzesza nie potrzebuje je obsadzać i nie obsadzi Gdańska nigdy siła, gdyż prawo natury zwycięża samo przez się. Świat kiedyś sam zrozumie naturalną legalność, ponieważ nieugięty prawom natury przeciwstawić się nie można.

Adolf Hitler nie złamie słowa, dane go innym narodom. Mam nadzieję, że również i Francja zrozumie wreszcie, iż Niemcy skłonne są do podania jej ręki. Jeżeli sąsiedzi — Francuzi tak trochę się o sprawę pokoju, to p. Laval nie potrzebuje — jechać do Moskwy. Może on wysiąść w Berlinie, o ile sprawa tak bardzo leży mu na sercu. Nie może być wątpliwości co do tego, że Niemcy szczerze pragną pokoju.

Wódz mógł przeprowadzić porozumienie z Polską, dając tem samem dowód, że istnieje droga praktycznej polityki pokojowej, ponieważ w imieniu Niemiec oraz w Polsce w imieniu swego kraju przemawiać mogą mężowie autorytarni. Oba narody skazane są na utrzymanie pokoju, a Niemcy wykażą, że są szczerym i rzetelnym partnerem. Nie damy się niczem sprowokować i oczekujemy tego samego od strony przeciwnej.

Premier Goering podkreślił, że również mniejszość polska w Gdańsku nie ma powodu do skarg na reżim narodo-

wo - „socjalistyczny” oraz na jego stosunkowanie się do niej.

ILUSTRACJA DO MOWY GOERINGA

GDANSK, (PAT). W nocy z 3 na 4 bm. z frontonu gmachu b. dyrekcji kolejowej, gdzie obecnie mieszczą się biura Związku Polaków, zerwano transparenty propagandowe listy polskiej. Podobne transparenty umieszczone przed wejściem do Macierzy Szkolnej zostały również zerwane. Ponadto zdarzył się cały szereg wypadków zerwania chorągwi narodowych w Gdańsku, we Wrzeszczu, w Sopocie, w Oliwie, Oruni i kilku mniejszych miejscowościach na terenie całego W. Miasta. Zaznaczyć należy, że w żadnym wypadku policja Gdańska nie zdołała ustalić sprawców.

AGITATOR HITLEROWSKI

GDANSK, (PAT) W piątek kprzybył do Gdańska samolotem specjalnym zastępca Hitlera min. Rzeszy Hess, który po wylądowaniu na lotnisku we Wrzeszczu, udał się samochodem przez aleje do hotelu w Gdańsku. Popołudniu przemawiał Hess na wiecu młodzieży hitlerowskiej pod gołym niebem.

SŁOWA... SŁOWA... SŁOWA

GDANSK, (PAT). Dowiadujemy się, że w związku z szeregiem stanowczych interwencji Komisarza Generalnego R. P. w Gdańsku u władz gdańskich spowodowanych aktami terroru wyborczego przeciw Polakom na terenie tutejszym, a głównie na tle karygodnych zjawisk, wymierzonych przeciw Polakom w Sopocie w dniach 3 i 4 bm., ze strony senatu W. M. wydane zostały kategoryczne zarządzenia ochronne i zapobiegawcze, a winni zaszytych wypadków będą ukarani. Ponadto ze strony Senatu gdańskiego złożono oświadczenie, że skrupulatne badania będą przeprowadzone w każdym poszczególnym wypadku zerwania

MAGISTER W. KASPRZYCKI WARSZAWA, PIŁSA XI 30

Tysiąc wyroków

Paryż (ATE). Z Barcelony donoszą: Trybunał nadzwyczajny dla spraw związanych z wydarzeniami rewolucyjnymi w październiku ub. r. wydał od początku b. r. przeszło 1.000 wyroków.

Zgon Emila Młynarskiego

Wczoraj podaliśmy krótką wiadomość o zgonie jednego z najbardziej zasłużonych muzyków polskich Emila Młynarskiego.

Smutną tę wiadomość uzupełniamy następującymi szczegółami biograficznymi.

Emil Młynarski urodził się 18 lipca 1870 r. w Kibartach ziemi Suwalskiej. Wykształcenie muzyczne otrzymał w Petersburgu w konserwatorium cesarskim, na czele którego stał wówczas Antoni Rubinstein. Ukończył konserwatorium w r. 1890 z odznaczeniem, jako skrzypek klasy prof. Leopolda Auera.

Już jako uczeń konserwatorium zajmując stanowisko koncertmistrza Ces. Tow. Muz. oraz jest członkiem słynnego kwartetu Auera.

Po ukończeniu konserwatorium zaczął się dla Młynarskiego okres triumfów w Niemczech, Anglii i Rosji.

W roku 1893 zostaje prof. odeskiego konserwatorium muzycznego. W roku 1897 zostaje dyrygentem Opery warszawskiej, gdzie wprowadza do repertuaru szereg oper polskich, nigdy i nigdzie przedtem nie wystawianych.

W roku 1901 jest jednym z założycieli Filharmonii Warszawskiej i w dniu 5 listopada tegoż roku dyryguje pierwszym koncertem z udziałem Ignacego Paderewskiego. Do roku 1908 pozostaje

w Warszawie. Jest to okres najwydajniejszej pracy Młynarskiego, gdyż pracuje jednocześnie w Operze, w Konserwatorium i w Filharmonii.

Następnie dyryguje koncertami w Moskwie i w Szkocji, gdzie Młynarskiego wojna zastała. Podczas wojny dyryguje w Moskwie, skąd znowu odbywa podróże artystyczne do Anglii i Szkocji.

Po przewrocie bolszewickim dyryguje jeszcze w 1917 i 1918 roku 10 koncertami symfonicznymi w Moskwie.

Od 1918 do 1929 znowu prowadzi Operę warszawską. Jest to okres najwyższego rozkwitu opery stołecznej. W 1929 udaje się do Ameryki, gdzie w Instytucie Curtisa prowadzi klasę orkiestrową i klasę dyrygentów, pracując obok zmarłej niedawno Sembrich - Kochańskiej, Artura Rodzińskiego i Józefa Hoffmana.

W roku 1931 wrócił do kraju, lecz choroba już nie pozwoliła mu dalej poświęcać się umiłowanej muzyce. Muzyka bowiem była dla Młynarskiego powołaniem i umiłowaniem i nie traktował swego zawodu jako rzemiosła.

Uczynny, koleżeńsk i wyrozumiały dla swych podwładnych pozostawia po sobie szczerą żal w wszystkich, którzy z nim pracowali lub tylko zetknęli się z nim na różnych polach pracy.

że przenosi go w stan nieczynny dla dobrej szkoły.

Prof. Soleccki odwołał się do N. T. A. Najw. Tryb. Administracyjny skargę oddalił, stwierdzając, że kwestia usuwania nauczycieli jest kwestią swobodnego uznania władzy.

NTA. zaznaczył, że władza ta miała tym razem podstawy w raportach wizytatora.

Jak władza chce

to może usunąć nauczyciela i po 28 latach pracy

Aleksander Soleccki był profesorem w Państw. Seminarjum Nauczyc. przez lat 28. Nagle został zwolniony ze swego stanowiska z rozporządzenia Min. Oświaty na podstawie wniosku Kuratorium.

Jako motyw kuratorium podało niechętnie ustosunkowanie się prof. Solecckiego do „wychowania państwowego”. Ministerjum w swej decyzji, podało,

transparentów i flag polskich, a osobom i instytucjom poszkodowanym zostanie udzielona satysfakcja ze strony partii narodo- „socjalistycznej”.

Znowu ofiara obozu w Dachau

Niemiecka prasa emigrancka donosi o nowej zbrodni hitlerowskiej, dokonanej na Ryszardzie Scheid, którego dnia 7 marca 1935 r. zaduszone w obozie koncentracyjnym w Dachau.

Dozorcy dowiedzieli się, że Scheid ma przy sobie pieniądze i chcieli zbadać więźnia, skąd otrzymuje pieniądze. Scheid odmówił zeznań. Zamknięto go w ciemnicy. Gdy go wypuszczono z ciemnicy do obozu, był on zupełnie zmaltretowany. Potem go ponownie zamknięto do ciemnej celi, skąd już nie wyszedł.

Scheid liczył 58 lat. Swego czasu należał do niezależnych socjalistów i kan-

Benesz zaproszony do Moskwy

„Izwestija” donoszą, że komisarz ludowy do spraw zagranicznych Litwinow zaprosił czechosłowackiego ministra spraw zagranicznych, Benesza do Moskwy. Benesz zaproszenie przyjął. Data jego wyjazdu do Moskwy nie została narazie ustalona.

dydował na stanowisko burmistrza w Monachium z ramienia tej partii. Wybrany, nie przyjął zażycznego stanowiska.

W ostatnich czasach stał zdala od polityki. Przez jakiś czas był biljotekarzem wolnych związków zawodowych.

Zięć hr. Zubowa

Z Kowna donoszą: Stanowsko gubernatora Kłajpedy obejmuje Władysław Kurkauskas, zięć znanego hr. Zubowa. (ATE).

Odroczenie egzekucji

Na piątek na godz. 5-tą rano wyznaczono w Rzeszowie egzekucję Gabrijela Czechury, skazanego na karę śmierci przez sąd przysięgłych w Rzeszowie za zabójstwo naczelnika sądu grodzkiego w Tarnobrzegu Stanisława Krzosa. Pan

Prezydent z prawa łaski nie skorzystał i wyrok miał być wykonany. Przed godz. 5-tą wszedł do sali sądowniczej, który wypowiadał Czechurę, a następnie kat. W tym momencie Czechura dostał nagłego wstrząsu nerwowego, połączonego z niedomaganiem sercowym. Wobec tego prokurator polecił zbadać Czechurę przez dwóch lekarzy, którzy stwierdzili, że skazaniec jest obłożnie chory. Po porozumieniu się z szefem prokuratury egzekucja została odroczone na myśl art. 566 K. P. K. na czas nieograniczony.

Wyrok w sprawie młodzieży komunistycznej

W sprawie 10 studentów różnych uczelni warszawskich oskarżonych o komunizm (pisaliśmy o tem onegdaj) Sąd Okręgowy ogłosił wyrok skazujący Isatowa na 5 lat więzienia, Zimmera i Goldgewichta na 4 lata, Kowalską na 2 lata z zawieszeniem, Szulca, Wojtmę, Mazyl i Lichtenbauma na 3 lata, a Lubelską na dom poprawy z zawieszeniem.

Katastrofa autobusowa

W piątek o godz. 9.30 rano uległ katastrofie autobus komunikacji zamieszczonej, obsługujący linię Nowowilejską. Autobus tej linii, jadąc z Nowowilejki do Wilna, na piątym kilometrze przed Włnem skręcił gwałtownie i wpadł do rowu. 5 pasażerów doznało lekkich obrażeń. Przyczyną katastrofy było złamanie się kierownicy wskutek nadmiernej jej zużycia.

Likwidacja okręgowych urzędów ubezpieczeń

Jak się dowiaduje agencja PID Ministerjum Opieki Społecznej przeprowadzi likwidację okręgowych urzędów ubezpieczeń.

Urzędy takie dla kontroli instytucji ubezpieczeń społecznych istniały dotąd w Warszawie, Lwowie i Poznaniu.

Ostatnie słowo techniki
MASOWY ZAKUP SKÓRY,
DUŻY OBROT — MAŁY ZYSK
...umożliwia powierzone nam do zelanowania obuwie wykonać szybko, dokładnie z najlepszych gatunków skór po rewelacyjnie niskich cenach.

Męskie zel.	...	zł. 2.25
Obcasy	...	1.10
Zelółki damskie	...	1.60
Obcasy franc. damskie	...	0.60
Zelółki szyte o	...	0.30 drożej

...elowanie na poczekaniu ze dopł. 10
Bezpłatnie zabieramy i odsytamy obuwie do domów.

Zakłady Mechaniczne i Naprawy Obuwia
„R A P I D”
Krak. Przedm. 27. Tel. 5.16.46

Wiadomości w kilku wierszach

— W Bostonie aresztowano niejakiego Tomasza Murphy'ego pod zarzutem wysłania do prezydenta Roosevelta listu, w którym Murphy groził prezydentowi, że go zamorduje.

— W piątek nastąpiło w Ankarze podpisanie umowy o budowie wielkich zakładów włókienniczych w miejscowości Kajzeri w Turcji. Budowa będzie przeprowadzona przez inżynierów sowieckich. Prasa

turecka wita z uznaniem zawarcie umowy, która jest nowym dowodem zacieśnienia stosunków gospodarczych sowiecko-tureckich.

— Z Aten donoszą. Jeden z przywódców powstania w Macedonii, major Volanis, skazany przez sąd wojskowy w Salonikach na karę śmierci, został w piątek rano rozstrzelany.

Czas odnowić prenumeratę na kwiecień i kwartał II 1935 roku.

Wiadomości Sportowe

Dzisiejsze imprezy

Sportowe

Warszawa:

Na stadionie Wojska Polskiego o godz. 16 mecz ligowy Polonia — Garbarnia.

O mistrzostwo kl. A grają: Drukarz — Elektryczność (boisko AZS, godz. 15), Marymont — Sarmata (boisko Koła Polek g. 12), Bzura — Polonia (boisko Bzury g. 16), Skoda — Warszawianka (boisko Skody g. 16), Orzeł — AZS (stadion miejski g. 16), PZL — Legia (boisko Warszawianki g. 16) i Świt — PWATT (boisko Domu Ludowego g. 16).

Na Marymoncie o 10-ej odbędzie się 3 robotnicze biegi naprzelaj, organizowane przez Robotniczy Ośrodek W. F.: 4.000 m. dla mężczyzn, 1000 m. dla kobiet i 1.500 m. dla juniorów.

Na polu wyścigowym o 12-ej — doroczny bieg „Wieczoru Warszawskiego” na 4.200 metrów.

Na Bielanach — otwarcie sezonu kolarskiego WOKZ biegiem naprzelaj na 15 km.

W Wilanowie — otwarcie sezonu WTC biegiem naprzelaj na 7 km i 15 km. Zbiórka o godz. 10.30 w pałacu Wilanowskim.

W gmachu YMCA o 12 i 18-ej mistrzostwa YMCA w grach sportowych.

W lokalu P. K. S. o 12-ej eliminacje zapasnicze przed mistrzostwami Europy.

NA PROVINCIJ

W Krakowie — mecz ligowy Wisła — Śląsk, nadzw. walne zebranie KOZPN i bieg naprzelaj o mistrzostwo okręgu.

W Łodzi — mecz ligowy ŁKS — Warszawa.

W Wielkich Hajdukach — mecz ligowy Ruch — Pogoń.

W Poznaniu — mecz ligowy Warta — Cracovia i zakończenie mistrzostw bokserkich Polski. Półfinały o 11-ej a finały o 19-ej.

W Zakopanem — biegi zjazdowe o puchar Zylbermana.

W Grudziądzu — bieg na 3 km. o mistrzostwo Pomorza.

Sport robotniczy

TRZY BIEGI NA PRZELAJ ROBOTNICZEGO OŚRODKA W. F. Tegoroczne wiosenne biegi naprzelaj o robotnicze mistrzostwo Warszawy oraz nagrody przechodnie, ufundowane przez KRKS „Zryw” i robotniczy ośrodek W. F. odbędzie się w niedzielę dn. 7 kwietnia 35 r. o godz. 10-ej na terenach Marymontu i Żoliborza. Start i meta na boisku „Koła Polek” na Marymoncie. Biegi odbędą się w trzech grupach: dla kobiet — 1000 mtr., mężczyzn — 4000 mtr. i młodzików — 1500 mtr. W skład drużyny męskiej i młodzików wejdzie ośmiu zawodników, punkty liczy się pierwszym sześciu, w drużynie kobiecej cztery zawodniczki, punkty liczy się pierwszym trzem.

Wszystkie kluby mogą zgłosić dowolną ilość drużyn. Zwycięskie drużyny otrzymają nagrody wędrownie w postaci pucharów. Do konkurencji indywidualnej startować mogą również i niestowarzyszeni.

Atletyka

PRZED WYJAZDEM ZAPASNIKÓW NA MISTRZOSTWA EUROPY. Od kilkunastu dni w Warszawie i Katowicach odbywają się treningi grup czołowych zapasników mające na celu wyeliminowanie drużyn na mistrzostwa Europy, które odbędą się na Wielkanoc w Kopenhadze. Kierownik grupy warszawskiej p. Ziolkowski bawił ostatnio na Śląsku, gdzie odbył konferencję w sprawie ostatecznych eliminacji. Postanowiono wagi ciężkiej w ogóle nie obylać, do wagi średniej wyznaczyć bez eliminacji Gałuszke (śląsk), zaś w innych wagach urządzić zawody eliminacyjne w ten sposób, że dziś na Śląsku odbędą się eliminacje w wadze piórkowej między Świętosławskim (Łódź) i Dworak (śląsk) i w wadze półciężkiej między Gwoździem i Kryszmalaki (obaj śląsk).

W Warszawie w niedzielę w sali Politechnicznej KS o godz. 12 odbędzie się pozostałe eliminacje, a mianowicie w wadze koguciej Rokita (Warszawa) — Ruda (śląsk), w wadze lekkiej Ślęzak — Neuff (obaj Warszawa) a w wadze półśredniej Szajewski — Zembrzusi (obaj Warszawa). Na eliminacje warszawskie przyjeżdżają przewodniczący wydziału szwedzkiego Pol. Zw. Atletycznego p. Hein.

Piłka nożna

ECHA MECZU POGON — GARBARNIA. W Krakowie na meczu ub. niedzieli o mistrzostwo ligi Pogoń — Garbarnia sekcja usunął z boiska za brutalną grę gracza Pogoni, Nahaczewskiego.

Zgodnie z nowymi oświadczeniami PZPN — zarząd ligi rozpatrzył tę sprawę już wczoraj, dyskwalifikując Nahaczewskiego na dwa tygodnie, poczynając od 9 b. m.

Boks

POCZĄTEK BOKSERSKICH MISTRZOSTW POLSKI. W piątek wieczorem rozpoczęły się w Poznaniu, zawody bokserskie o indywidualne mistrzostwo Polski.

Do zawodów stanęło definitywnie 71 zawodników ze wszystkich prawie okręgów Polskiego Związku Bokserskiego.

Po powitaniu zawodników przez prezesa poznańskiego okręgu, rozpoczęły się walki.

W wadze muszej Jarząbek (śląsk) pokonał po zaciętej walce dobrze broniącego się Zbyszewskiego (Gdańsk). Wieczorek (Warszawa) znokautował w 2-ej rundzie Nieprza (Lwów), a Górecki (Białystok) wygrał na punkty ze Stanem (Lublin).

W wadze koguciej Spodenkiewicz (Łódź) przegrał na punkty z Wirskim (Poznań), a Wojsławski (Lublin) wygrał na punkty z Nowickim (Kraków).

W wadze piórkowej Piotrowicz (Białystok) pokonał na punkty Kowalskiego (Pomorze), wreszcie Polus (Warszawa) wygrał po ciężkiej przepprawie z Chrostkiem (Kraków).

29 III - 14 IV DOROCZNA SPRZEDAŻ KSIĘGARSKA TO ŚWIĘTO PRZYJACIOŁ KSIĄŻKI!

Korzystajcie z przedświątecznej sprzedaży „ROJU” — Książki za bezcen
Książki oznaczone gwiazdką są na wyczerpaniu i będą ekspedjowane tylko do zupełnego wyczerpania nakładu.

KSIAŻKI PO 30 GR.

* Duvernois — Gizella (Worek)	1.20
Ferber — Statek komediantów	2.—
Górski A. — Przededniem	1.—
* Henry N. J. O. — Szlachetny farmazon	1.95
Hertz J. Ad. — Czysta wiosna	2.—
Konopnicka M. — Imagina	2.—
Ligocki E. — Sen o Dwernickim	2.50
London — Czerwony Bóg	1.25
* Zółwie Tasmana	1.25
Łada J. — Białe i czarne duchy	2.—
Milaszewski S. — Farys	5.—
Poullet — Kobieta pod zwrotnikami	1.20
Romanow — Bies	2.—
Weronicz M. — Płonienie u brzegów	2.50
Zoszenko — Agitator	2.—
— Jak Anisja aeroplanem latała	1.45
— Jak Siemion Siemionowicz zakochał się w żółtym kracie	1.25

KSIAŻKI PO 50 GR.

* Brzeźkowski — Asza	2.—
Debicki T. — Poezje (1898—1913)	7.50
Debicki T. — Za Atlantykiem	2.50
Dickens K. — Powieść o dwóch miastach	4.—
* Doyle — Dolina trwogi	1.95
Dumas A. — Kawałki de Maison Rouge, 3 tomy	2.85
* Douvenois — Eunuch	1.95
— Maksym	1.95
Ejmond — Sztuka wymyślenia	2.—
Geitel F. — Samuel Zborowski	1.50
Hemon — Bokser i Lady	6.20
Henry — 850 dolarów	1.95
Heine H. — Intermezzo liryczne	4.—
Jeleńska E. — Matka	2.50
Katajew — Defraudanci	1.20
Konopnicka M. — Śpiewnik historyczny (1767—1863)	2.50
Ligocki E. — Thalassa	2.50
Makarczyk J. — Przez Palestynę i Syryję	3.—
Meisnerówna — Wielkie święto	2.—
— Srebrny namiot	2.—
Oppman A. (Or-Ot)	2.—
— Poezje t. I — Stare miasto	5.—
— Poezje t. III — Pieśni o sławie	5.—
Ostrowski J. — Obok życia	3.75
Ostrowska B. — Aniołom dźwięku	2.—
Przybyszewski St. — Mściciel	2.80
Powalski J. — Nad jesiennym	2.50
Pujol — S. O. S.	1.—
Rinehard — 11—22-C	1.—
Renard — Zaba	1.—
Romański — Sprawa Rity Gorgon	1.50
Schnitzler — Gra o brzasku	2.—
Zaniewicki Z. — „Oberschlesien“	6.—

KSIAŻKI PO 80 GR.

Asnyk A. — Wybór poezji	4.—
Chojnowski P. — Pokusa	2.50
Corwin — Tajemna walka	4.—
German — Historie o pajacach	1.20
— W gospodzie pod trzema zbójcami	1.20
Heller — Klejnoty Maharadży	5.—
— Lavertisse wygrał główny los	5.—
— Przygody Filipa Collina	5.—
— Siedem przygód	5.—
— Wakacje Karola Bertila	5.—
* Laroux — Syreny i Trytony	1.95
Leblanc — Niesamowity dwór	2.—
Makuszyński K. — Ballada o św. Jerzym	—
— Król Azis	—
Marczyński — Szlakiem hanby	2.—
Ostrowski J. — Kobuz	6.50
Siedlecki Grzymala A. — Galeria moich bliznich	2.—
* Steeman — Duchy w kolegium	2.—
Szarecki — Czapka topielca	6.—
Wankowicz — W kościołach Meksyku	1.95
Zarzycka — Chłopiec z dalekiej ojczyzny	1.95
— Córka wichru	2.—
— Dziwka	1.95
— Jawnogrzecznicza	1.95
— Okrucie zaklętego zwierciadła	1.95
— Tabor	2.—

KSIAŻKI PO 90 GR.

Orzeszkowa E. — Nowele i szkice	3.—
— Ostatnie nowele	3.—
Ostrowski J. — Chorągiew na dachu	6.50
— Sztandar na maszcie	3.50

KSIAŻKI PO ZŁ 1.—

Baroja — Jarmark głupców	2.85
— Perwersyjna zmysłowość	2.85
* Beraud — Łazarz	2.—
* Bonsele — Miasto nad rzeką	1.50
* — Spotkanie nocne	1.50
Fischer J. — Pod żaglami	5.50
Guzman — Zazdrość	5.—
Kossowski J. — Powroty	8.—
London — Opowieści Hawajskie	2.85
Orlan — Noc Marji Chantal	5.—
Orski — W siłach miłości	5.—
Otto — Pies domowy	4.—
Reymont Wł. St. — Na zagonie	7.—
Romer-Ochenkowska — Tutejsi	4.50
Rudnicki — Pamiętniki Marji	4.50
Stephens — Błękitna koperta	4.—
Stephenson — Pijemy dziś szklankę mi rum	2.85

KSIAŻKI PO ZŁ 1.20

Bandrowski — Widzenie Wokandy	6.—
Brod — Zaczarowany kraj miłości	6.—
Deleda — Rozbitkowie w przystani	3.—
Klabund — Car Piotr	7.—
Nexó M. A. — Matka	7.—
Roth — Zipper i jego Ojciec	6.—
— Ucieczka bez kresu	6.—
Szelburg-Zarembina — Chusta św. Weroniki	7.—
Unanuno — Mgła	2.85
Vehten — Raj murzynów	2.85
Winawer — Dług honorowy	5.—
Wasserman — Alexander w Babilonie	—
— Panicz Ernest	—
— Na rozdrożach życia	—

KSIAŻKI PO ZŁ 1.50

Boy-Zeleniński — Flirt z Melpomeną wieczór V	6.50
— Flirt z Melpomeną wieczór IX	6.50
Byrne — Opowieść bez nazwy	6.—
Fibich — Czad życia	6.—
Freiburg — 10 HP.	6.—
Erskine — Prywatne życie Pięknej Heleny	8.—

Fracarolli — Raj dziewcząt	6.—
Frey — Apteczka polowa	5.—
German — Gwiazdista noc	2.85
Gombrowicz — Pamiętnik z okresu dojrzewania	4.50
Hasek — Szwejk na tyłach	5.—
Klabund — Borgia — Rasputin	8.—
Kowalecy — Złota kula	5.—
Luckner — Djabł morski	7.—
Makuszyński K. — O duchach, djablach i kubitach	3.80
Michaelis — Gunhild	8.—
— Pierwsza miłość Gunhildy	8.—
Miler N. — Na gruzach Grenady	6.—
Mittestaedt — Trzy panny służebne	5.—
Montherlant — Ludzie Areny	8.—
Napierski — Rozmowa z cieniem	5.—
Reymont Wł. St. — Krosnowa i świat	10.—
— Rok 1794 Nii Desperandum	10.—
Rymkiewicz — Eksmisja	5.—
Szpotanski St. — Prometeusz	9.—
Wasserman — Zemsta losu	—
Ważyk — Latarnie świecą w Kar-powie	4.50
Winawer — 300 milionów koni	4.—
— Dodatek nadzwyczajny	4.—
Zola — Ziemia, t. I	5.—
— Ziemia, t. II	5.—

KSIAŻKI PO ZŁ 2.—

Dos Passos — Trzej żołnierze	5.—
Erenburg — Fabryka snobów	7.—
Flaubert — Szkoła serca	12.—
German — Jesień zwycięska	6.50
— Jedna dziewczyna	6.50
— Jacek	6.50
— Jackowa doła	8.—
Giradoux — Bella	7.—
Glaeser — Pokój	7.—
Hemigway — Pożegnanie z bronią	5.—
Hesse — Wilk stepowy	8.—
Jasiński — Pale Paryż	5.—
Joyce — Portret artysty	9.—
Kaden-Bandrowski — Łuk	6.50
Kiełńska W. — Miłość Komsomolki	6.—
Kunciewiczowa — Dwa krzyżce	6.50
London — Trzy serca	6.—
Morand — Magia czarnych	7.—
— Żyjaca Budda	7.—
Nachalnik-Urke — Żywe grobowce	7.—
Nexó M. A. — W kraju szczęśliwym	6.50
Perzyski W. — Pralnia sumienia	6.50
— Raz w życiu	7.—
Remarque — Droga powrotna	8.—
Reymont Wł. St. — Rok 1974. In-surekcja	10.—
Roth — Hiob	7.—
— Seifulina — Mierzwa	3.—
Sieroszewski — Miłość Samuraja	4.50
— Stenimski — Moja podróż do Rosji	5.—
Stern — Namietny pielgrzym	6.—
Szyrkówna — Sklamane szczęście	7.—
Ulitz — Bekart	5.—
Unioński Z. — Człowiek w oknie	6.—
Winawer B. — Bożna Antena	6.50
Wodehouse — Grube pieniądze	7.—

KSIAŻKI PO ZŁ 2.50

Aretino — Jak Nana odczepiła swa	7.—
— Pippe na kurtyzane kształciła	7.—
Baum-Vicki — Opowieść letnia	6.—
— Życie bez tajemnic	7.—
Bogusewska — Ci ludzie	5.—
* Deboróg — Czeki bez pokrycia	6.50
Erenburg — Król zapalczan	9.—
Gide — Falszerze	10.—
Geitel F. — Ludzkość	7.80
— Pamił Karapeta	7.80
Grębczewski — Przez Pamiry i Hin-dukusz do źródeł rzeki Indus	12.—
Hall — Źródło samotności	10.—
Jaroslowski — Miss i murzyn	6.—
Ludwig — Dar życia	12.—
* Modrakowska — Anetka	4.50
Nalkowska Z. — Książka	7.80
— Niedobra miłość	7.50
— Romans Teresy Hennert	5.—
— Sciany świata	7.50
Perzyski W. — Złoty interes	8.—
Reymont Wł. St. — W głąbiach	5.50
Sinclair — Król Węgeli	12.—
Walpole — Tajemnicze miasto	12.—

KSIAŻKI PO ZŁ 3.—

Asz — Matka	8.—
* Byrne — Dom kata	10.—
Bystron J. St. — Wspomnienia sy-ryjskie — Bejrut, Palmira, Damazek	11.—
Dos Passos — Manhattan Transfer	14.—
Ireiser P. — Siostra Carrie	14.—
— Jennie Garhardt	10.—
— Niewolnice	9.—
— Prawo do życia	9.—
Galsworthy — Mozaika	7.—
— We dworze	9.—
Goldenweiser A. — Tolstoj wśród bliskich	8.—
— Tragedja Jasnej Polany	8.—
London — Dolina księżycy, t. I/II	6.—
Marczyński — Czarna Pani, opr. polsk.	6.50
— Czarny ład, opr. pl.	6.50
Maugham S. — Skrawek ziemi	8.—
Mauris — W kregu rodzinnym	7.—
— Klimaty	8.—
Unset — Wiosna	8.—
Zweig A. — Spór o sierzanta Griszę	6.—

KSIAŻKI PO ZŁ 4.—

* Bernanos — Pod słońcem szatana	9.—
Curwood — Dolina śmierci, opr. pl.	8.50
— Śród Mormonów, opr. pl.	7.50
* Gibbs — Na rozdrożu	12.—
Lubiński St. — Między Wschodem a Zachodem (Japonia)	18.—
— Klejnoty	13.80
Perzyski Wł. St. — Fermenty (2 t.)	12.50
Reymont Wł. St. —	—

KSIAŻKI PONAD ZŁ 4.—

Goetel F. — Z dnia na dzień	8.—
— Egipt	15.—
—	5.—
Dreiser P. — Tragedja Amerykańska t. I—III	24.—
Galsworthy — Saga I/III	36.—
—	12.50

KOMPLETY

Kasprowicz — Przekłady, to-mów XXI	50.—
—	7.50
Przybyszewski — Komplet XI tomów	60.—
—	10.—
Israt — Kodym, Prezentacja Hajduków, Domnica ze Snagów, 3 t., opr. polsk.	24.50
—	7.—

Kader-Bandrowski — Mateusz	30.—
— Bigda I—III	12.50
* Lee — Tak to wielka woj-na I/III	30.—
—	9.—
Mann T. — Buddenbrookowie I/II	20.—
—	6.—
Reymont Wł. St. — Chłopi (4 tomy w dwóch)	14.—
—	7.80
Wiktor — Wierzy nad Sek-waną I/II	17.—
—	7.—

SZTUKA

Monografie artystyczne

pod red. M. Tretera (32 ilustr. w każdym t.)

Serja I		
T. I — Wasylewski St.	—	—
— Portret kobiecy w Pol-sce XVIII wieku	2.50	—50
T. II — Złotkowska St.	—	—
— Matejko	3.75	—80
T. III — Rutkowski S.	—	—
— Edward Wittig	—	—
T. IV — Woźnicki St.	—	—
— Władysław Skoczylas	—	—
T. V — Szydłowski T.	—	—
— Jacek Malczewski	—	—
T. VI — Treter M.	—	—
— Konrad Krzyżanowski	—	—
T. VII — Tatariewicz Wł.	—	—
— Aleksander Orłowski	—	—
T. VIII — Husarcki W.	—	—
— Karykatura w Polsce	—	—
T. IX — Sterling M.	—	—
— Jan Stanisławski	—	—
T. X — Tatariewicz Wł.	—	—
— Michał Płonki	—	—
Komplet — Tom I — X	25.—	3.—

Serja II

T. XI — Piątkowski H.	—	—
— Władysław Czachorski	2.50	—50
T. XII — Rutkowski S.	—	—
— Jacek Mierzejewski	—	—
T. XIII — Kozicki Wł.	—	—
— Henryk Rodakowski	—	—
T. XIV — Winkler K.	—	—
— Formiści polscy	—	—
T. XV — Zahorska St.	—	—
— Eugeniusz Zak	—	—
T. XVI — Kozicki Wł.	—	—
— Władysław Jarocki	—	—
T. XVII — Frankowski E.	—	—
— Sztuka ludu polskiego	—	—
T. XVIII — Czyżewski T.	—	—
— Władysław Ślewiński	—	—
T. XIX — Kozicki Wł.	—	—
— Kazimierz Sichulski	—	—
T. XX — Wallis M.	—	—
— Stanisław Noakowski	—	—
Komplet — Tom XI — XX	25.—	3.—

MUZYKA

Coculoy A. — Dzieje muzyki franc.	5.0
— Szkic syntet. 17 ilustr.	—90
Jachimecki Z. — Stanisław Moni-uszko (1819 — 1872)	3.—
— Ryszard Wagner — Życie i twórczość. 16 ryc.	4.50
Niewiadomski St. — Stanisław Mo-niuszko. 17 ilustr.	5.50
Opieński H. — J. I. Paderewski. 17 ilustr.	5.50
Reiss J. dr. — Problem treści w mu-zyce	1.—
— Skrzypce. Ich budowa, technika i literatura. 11 ilustr.	4.—
Stromenger K. — Franciszek Schu-bert. 17 ilustr.	5.50
Szopski F. — Władysław Żeleński. 18 ilustr.	5.50
Wieniawski A. — Ludomir Różycki. 17 ilustr.	5.50

NAUKI SPOŁECZNE

Böhm-Bawerk Eug. — Kapitał i zysk z kapitału, t. I	6.70
— Kapitał i zysk z kapitału, t. II	6.—
Debicki Z. — Podstawy kultury na-rodowej	4.—
Gide K. — Pierwsze wiadomości z ekonomii politycznej	3.—
Karpiński Z. dr. — Zarys polityki bankowej	3.—
Kopernika Mikołaja — Rozprawy o monecie i inne pisma ekonomiczne, oraz J. L. Decjusza: Traktat o biciu monety	5.—
Koszyński S. — Podręcznik ekonomii politycznej	1.25
Malthus T. R. — Prawo ludności 4.505	—50
Majewski E. — Narodziny i rozwój ducha na ziemi	6.25
Quesnay F. — Pisma wybrane. Prze-łożyla B. J. Pietkiewiczowa 7.50	—80
Ricardo D. — Zarys ekonomii po-lytycznej i opodatkowania 14.—	2.50
Rybarski R. — Narod — Jednostka — Klasa	8.—
Séailles G. — Demokracja i oświata	1.35
Skarbek F. — Ogólne zasady nauki gospodarstwa narodowego, 2 to-my	8.—
Smith A. — Badania nad naturą i przyczynami bogactwa narodów	6.50
Turgot A. R. J. — O tworzeniu i po-dziale bogactwa	2.40
Yule U. G. — Wstęp do teorii staty-styki. Z 53 figurami i diagra-mami	4.20

NAUKI STOSOWANE

Rolnictwo — Ogrodnictwo — Go-spodarstwo domowe	—
Brzeziński J. — Szparagi. Wyd. III popr. i uzupełn.	5.—
Celichowska St. — Sad handlowy. 52 rys.	2.—
Chrzyszcz T. — Gorzelnictwo. Teo-ryja i praktyka (t. II, cz. szczeg.)	6.70
Mering A. — Podręcznik przerobu owoców i warzyw. 121 rys.	6.50
— Zarys techn. suszenia i konser-w. warzyw. 49 rys.	1.80
Nehring Edw. — Technika owocar-ska i handel owocami. Podr. praktyczny dla właścicieli sadów i kupców. 38 rys.	5.—

Zakrzewski J. — Hodowla ogólna zwierząt gospodarskich. 85 ilustr. i 3 tabele w tekście	6.60
—	—80
Zieliński W. J. — Chemia rolna. — Powietrze. — Gleba. — Nawozy dla użytku rolników	1.50
—	—40

Medycyna — Higiena — Weteryna-ryja — Wojskowość — Technika

Bishop Harman N. — Krótki zarys chorób czu. Ryc. w tekście 3.35	—50
Kopaczewski W. M. — Doniosłość koloidów w biologii i w medycynie	3.30
—	—30
Orłowski St. dr. — Ciężenia ukła-du nerwowego — Ciężenia ner-wów obwodowych. 57 rys. Podr. dla lekarzy-praktyków i dla stu-dentów	3.75
—	—80
— Ciężenia układu nerwowego — Ciężenia rdzenia kręgowego. 130 rys. i 1 tabl. Podr. dla lek-praktyków i dla studentów	4.—
—	—80
Wachholz L. — Psychopatologia są-dowa	5.—
—	—60

FILOZOFIA

Brodowski F. i Brodowska T. — Ko-bieta w rodzinie. Szkic moralno-sci praktycznej	3.50
—	—30
Heinrich Wł. — Zarys historii filo-zofji. T. I, Cz. I — Filoz. grecka	7.—
—	—80
— Zarys historii filozofji. T. I, Cz. II — Filoz. średniow.	8.—
—	1.50
Hoene Wronski J. — Metapolityka	5.—
—	—50
— Propedetyka mesjanizmu. Ele-menty filoz. absolutnej	2.—
—	—40
Ulejski J. — O cenie absolutu. Rzecz o Hoene Wronskim	7.50
—	1.50

Geografia — Krajoznawstwo — Przyrodolecznictwo

strajk robotników budowlanych w Tarnowie zwycięsko zakończony

(Kor. własna).

Po sześciu tygodniach walki strajkowej, została dnia 4 b. m. podpisana umowa zbiorowa w przemyśle budowlanym w Tarnowie.

Robotnicy budowlani nie tylko obronili zarobki rzemieślników, ale nadto polepszyli płace pomocy budowlanej.

Zawarta umowa przewiduje płacę minimalną murarza i cieśli 1 zł. 10 gr. za godzinę. Płace pomocy wynoszą 40 do 60 gr. za godzinę, z tem jednak, że wapiarze otrzymują 42 gr., koźlarze

50 gr., gracownicy 60 gr., zbrojarze 50 groszy.

Umowa obowiązuje do dnia 31 marca 1936 r. w Tarnowie i okręgu w promieniu 10 km., obejmując tem samem także i Mościce.

Obowiązuje 8-godzinny dzień pracy i angielska sobota.

Zawarta umowa oznacza wielkie zwycięstwo organizacji klasowej i została jednomyślnie zatwierdzona przez ogólne zebranie strajkujących.

W piątek rano robotnicy ruszyli już do pracy.

Strajkujący uchwalili złożyć serdeczne podziękowanie robotnikom budowlanym w Krakowie, którzy pośpieszyli strajkującym z poważną pomocą pieniężną.

A teraz nie poprzestaj na zwycięstwie, lecz pilnie stać na straży umowy zbiorowej! Wszyscy robotnicy budowlani do szeregów związku klasowego!

Znowu 2000 robotników idzie na bruk

Dalsze pogorszenie sytuacji gospodarczej w Zagłębiu Dąbrowskiem

Sytuacja na froncie robotniczym w Zagłębiu ulega ciągle pogorszeniu. Prawie we wszystkich gałęziach przemysłu zmniejsza się stan zatrudnienia i zarówno na kopalniach, jak i fabrykach, pracują tylko na 3—4 dni w tygodniu. W ub. tygodniu sprawozdawczym w przemyśle górniczym Zagłębia Dąbrowskiego sytuacja uległa dalszemu pogorszeniu. — Gwarectwo hr. Renard z dniem 1 b. m. wysłało na urlop turnusowy 343 robotników. Towarzystwo „Saturn” zwolniło na urlop turnusowy 170 robotników z kop. „Mars”. Z tej liczby 18 robotników zatrudnionych zostało w kamieniołomach.

Huta szkła w Strzemieszyczach już od 15 marca b. r. została unieruchomiona, spowodu zupełnego braku zamówień.

Uruchomienie huty spodziewane jest około 25 b. m. Bez pracy pozostaje 94 robotników.

Towarzystwo „Saturn” przyjęło do pracy w cementowni w Wojkowicach Komornych 27 robotników. Ogółem w cementowni pracuje obecnie 121 robotników.

Towarzystwo sosnowieckich fabryk rur i żelaza (Hulczyński) przyjęło do pracy koźlarzy wydziału Wellmana 20 robotników. Ogółem zatrudnionych jest w fabryce 852 robotników.

Fabryka naczyń emalowanych „Olkusz” w Olkuszu zostanie unieruchomiona na okres świąteczny od dnia 17 b. m. do 4 maja. W czasie tym przeprowadzony zostanie remont maszyn i urządzeń fabrycznych. Przy remoncie zatrudnionych zostanie prawdopodobnie ok. 200 robotników. Reszta, t. j. około 800 ludzi, pozostanie bez pracy.

W innych gałęziach przemysłu bez zmian.

W inspektoracie pracy w Sosnowcu odbędzie się konferencja z robotnikami budowlanymi, w sprawie ustalenia warunków pracy i płacy.

Strajk robotników stolarskich w Sosnowcu

Miał już jedenasty dzień strajku robotników stolarskich w Sosnowcu. — Właściciele warsztatów nieustępliwie trzymają się swych żądań, to też do porozumienia nie dochodzi.

Pokwitowanie

Centr. Zw. Rob. przemysłu chemicznego R. P. oddział w Częstochowie kwituje odbiór składek na strajkujących robotników papierni:

Centr. Zw. Przem. Chemicznego R. P. Oddział Żywiec „Solali” zł. 50.00

Centr. Zw. Przem. Chemicznego R. P. Oddział Chodzież zł. 110.00

Centr. Zw. Rob. Przem. Chemicznego R. P. Oddział Oświęcim — Garbarnia zł. 32.50

Centr. Zw. Rob. Przem. Chemicznego R. P. Oddział Skawina I zł. 86.70

Centr. Zw. Rob. Przem. Chemicznego R. P. Oddział Trzebinia — Rafineria zł. 30.00

Centr. Zw. Rob. Przem. Chemicznego R. P. Oddział w Libuszy — Rafineria zł. 50.00

Centr. Zw. Rob. Przem. Chemicznego R. P. Oddział w Jedliczu zł. 25.00

Otrzymano razem sumę zł. 384.20.

nowa karówka

TUNGSRAM

Z DWUSKRETNUM DRUCIEM
CECHOWANA W DEKALUMENACH
do 20% oszczędności

Zasadnicze orzeczenie

Najwyższego Trybunału Administracyjnego

Władza administracyjna I Instancji nie może sama załatwiać odwołań, wniesionych przeciw swemu orzeczeniu

W sprawie Ludwika M., wydalonego ze służby pracownika kolejowego, Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych odmówiła przyznania temuż zaopatrzenia emerytalnego. Odwołania skierowanego do Ministerium Komunikacji, nie uwzględniono.

Przeciw temu orzeczeniu, wniósł zażalenie skarżący, adw. dr. Bronisław Feller z Krakowa, skargę do Najwyższego Trybunału Administracyjnego przeciw Ministerium Komunikacji, z żądaniem uchylenia zaskarżonego orzeczenia z powodu wadliwości postępowania i niezgodności z ustawą, ponieważ zaskarżone orzeczenie, doręczone przez Dyrekcję Kolei w Krakowie, nie miało ani daty, ani liczby czynności orzeczenia, a przedewszystkiem — Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych nie mogła w doręczone orzeczeniu twierdzić, że odwołania skarżącego nie może uwzględnić, albowiem Dyrekcja, będąca I Instancją, nie może załatwić odwołań wniesionych do Ministerium od swej własnej decyzji. Postępowanie takie

dotknięte jest wadliwością i niezgodnością z ustawą.

Najwyższy Trybunał Administracyjny, rozpoznając skargę i odpowiedź na nią Ministerium Komunikacji, przychylając się do wywodów zastępcy skarżącego, adw. dra Feller, orzekł, że przedewszystkiem w myśl art. 86 i 93 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 22 marca 1928 r., poz. 341 Dz. Ust. jedynie władza odwoławcza powołana jest do ostatecznego orzekania w przedmiocie wniesionych do niej odwołań. W danym wypadku Ministerium Komunikacji, któremu przez Dyrekcję krakowską przedłożone zostało odwołanie skarżącego od tej decyzji, zamiast ją załatwić w myśl zacytowanych wyżej przepisów w postępowaniu administracyjnym, w orzeczeniu swem przekazało załatwienie odwołania Dyrekcji, t. j. tej samej władzy, która wydała zaskarżoną decyzję. Tego rodzaju postępowanie Ministerium Najwyższy Trybunał Administracyjny uznał za istotne ze szkoda skarżącego naruszenie form postępowania administracyjnego — i wobec tego uchylił zaskarżone orzeczenie z powodu wadliwego postępowania.

Aplikanci adwokaccy przeciw projektom zmian ustawy o ustroju adwokatury

Z inicjatywy stowarzyszenia aplikantów adwokackich we Lwowie odbyło się w sali obrad Lwowskiej Rady Adwokackiej, w obecności wicedziekana Rady, tłumne zebranie protestacyjne w sprawie projektów zmiany ustawy o ustroju adwokatury.

Po wysłuchaniu referatu o stanowisku aplikantów adwokackich wobec tych projektów, uchwalono jednomyślnie na wniosek mra Krzysztalskiego rezolucję protestującą przeciw naruszeniu praw nabytych, oraz zastrzegającą się przeciw obejmowaniu jakiegokolwiek będą wpisani na listę w chwili wejścia w życie odnosnych przepisów.

Zebranie wypowiedziało się również

jednomyślnie przeciw uzależnieniu wpisu na listę adwokatów od poprzedniego odbycia służby sędziowskiej, lub zdania egzaminu sędziowskiego, wprowadzaniu aplikacji sądowej lub aplikacji o typie mieszanym, przeciw przedłużeniu aplikacji adwokackiej do lat 10 lub 7, przeciw uzależnieniu prawa do patronatu od odbycia 10-letniej praktyki adwokackiej oraz przeciw próbom zblipowania adwokatury lub ograniczenia samorządu adwokckiego.

Zebranie odbyło się przy współudziale delegatów prowincjonalnych, stanisławowskich, tarnopolskich i in., a nadto wszystkie oddziały stowarzyszenia nadesłały listy i telegramy z rezolucjami protestacyjnymi.

Nowa faza walki o fabrykę fajansu w Chodzieży

Z Poznania donoszą Agencji PRESS:

Walka o fabrykę fajansu w Chodzieży, wydzierzaną przez spółkę z udziałem miasta Chodzież, weszła w nową fazę. Właściciel fabryki, przemysłowiec Stanisław Mańczak, wystosował do wojewody w Poznaniu, jako do władzy nadzorczej gminy miasta Chodzież, podańie z prośbą o interwencję w zaognionym sporze.

Właściciel fabryki prosi o zmianę umowy dzierżawnej, podnosząc, iż warunki umowy dotychczasowej nie zostały przez spółkę dzierżawną dotrzymane. Spółka dzierżawna nie uznała m. i. bilansu, sporządzonego przez nadzorców sądowych fabryki fajansu. Bilans ten szacował zapasy towarów i surowców na przeszło 90 tysięcy złotych, gdy tymczasem spółka dzierżawna przyzięła ich wartość tylko na niespełna 30 tysięcy złotych. W ten sposób wytworzyła się różnica około 60 tys. złotych na szkodę właściciela i wierzycieli fabryki. Właściciel fabryki dowodzi, iż spółka dzierżawna nie była uprawniona do jednostronnego umniejszania wartości bilansowej zapasów, znajdujących się w magazynach.

Zarząd spółki dzierżawnej zawiadomił wierzycieli, iż spółka nie przejęła

dlugów fabryki fajansu, lecz tylko zobowiązała się do spłaty z przyszłych zysków. Wśród licznych wierzycieli fabryki chodzieskiej oświadczenie to wywołało wielkie poruszenie.

DZIAŁ LEKARSKI

Dr. H. LEWIN weneryczne i płciowe
9 r. do 9 w. ul. Niecała 12 (Króla Alberta)
oraz Jecznic. Nalewki 42, Niedz. 9—2.

Dr. Z. Fajncyn 36
Weneryczne, płciowe, skóry
9 r.—9 w.

Dr. J. Szerman
Akuszerka i chor. kobiece
Elektoralna 11, tel. 636-68, przyjm. 5—7 pp

Dr. med. Hauswirth
Weneryczne i płciowe
8-11 rano i 5-9 wiecz.
oraz w lecznicę „Bworowej” Chmielna 49 Nowogrodzka 46

Lekarz-dentysta A. BIAŁOŁĘCKA
powróciła
Przyjmuje od 9-ej do 2 i od 4 do 8-ej
Solna 5 m. 4

Wiadomości z całej Polski

TRAGEDJA. BĘDĄCA ECEM WIELKIEJ WOJNY.

W roku 1914 młody robotnik wiejski, Jan Szeląg, ożeniony dopiero od roku, musiał iść na wojnę. Ciężko rannego odłamkami granatu zabrano do szpitala niemieckiego, a rosyjski biuletyn podał wiadomość, iż Szeląg zginął. Wobec tego żona Szeląga poślubiła jego brata Karola, a gdy ten umarł, wyszła za mąż za trzeciego brata Mikołaja. Szeląg wleczący się z ran uległ zanikowi pamięci i częściowemu paraliżowi. Dopiero obecnie po wielu latach, zdolał on dotrzeć do domu i odszukać swą żonę. Rodzina nie poznała Szeląga, wobec czego zwrócił on się do adwokata, aby bronić swych praw w sądzie.

ZAMARZŁ ŻEBRAK. MAJACY PRZY SOBIE 8.000 ZŁ.

Jednym z bardzo charakterystycznych typów Lublina był pewien żebrak, nazwiskiem Ogórek, który nosił płaszcz zszywany z małych kawałków nierzeczywistych materiałów. Ponieważ łatwy był rzucony jedna na drugą, płaszcz ten po pewnym czasie osiągnął nieprawdopodobną grubość.

W tych dniach znaleziono Ogórka martwego w jednej z bram. Jak ustalono, żebrak zmarł z zimna. Po śmierci Ogórka zbadano zawartość płaszcza i znaleziono między warstwami lat 8000 zł.

MNOŻĄ SIĘ ZUCHWAŁE NAPADY BANDYCKIE.

Na szosie Łuck - Czarników znaleziono w przydrożnym rowie zwłoki Mendla

Humor zagraniczny

LITERATURA W EPOCE KAMIENNEJ.

— Mistrzu, gratuluję! Pan ma naprawdę wspaniałe pióro...

Boczara, zamożnego kupca z Łucka. Na szosie obok zwłok stały konie wraz z wozem, którym Boczara podążał po zakup bydła na wieś. Pierwotkowe śledztwo wykazało, iż Boczara padł ofiarą rabunkowego morderstwa. Pościg trwa.

Na osiedle Józefa Rzepeckiego we wsi Syski pod Kaliszem napadło trzech bandytów. Zażądali oni, pod groźbą rewolwerów, pieniędzy i kosztowności, a gdy spotkali się z odmową, zaczęli beztętnie strzelać. Podczas tej strzelaniny ciężko rannego gospodarza Rzepeckiego, oraz jego matkę. Następnie bandyci zbiegli nieschwytani.

Policja zarządziła pościg.

DZIELNA DZIEWCZYNA.

Na przystanku kolejowym Szumsk nieznaną osobnik usiłował zrabować pieniądze pocztowe, nadawane przez funkcjonariuszkę agencji, Stanisławę Kolenkową. W chwili, kiedy Kolenkówna stała na peronie, czekając na pociąg, na pastnisk pchnął ją i usiłował jej wyrwać z rąk worek z pieniędzmi. Dziewczyna worek kurczowo przytrzymała i zaczęła wzywać pomocy, a napastnik, widząc, że może być schwytany, czempredziej zbiegł. Zarządzono za nim pościg.

Z NĘDZY I CHŁODU.

Na odcinku kolejowym we wsi Turzycka pod Wodzisławiem wydarzył się tragiczny wypadek. 14-letni chłopiec ze wsi Turzycka, Bol. Płazek, czekał na pociąg towarowy, idący z węglem z Wodzisławia.

W pewnej chwili chłopiec chciał wskoczyć na pociąg, aby zdobyć kilka kawałków węgla dla rodziny. Pośliznął się jednak i wpadł pod koła wagonu, które odcieły mu głowę i obie nogi. Wstrząsający ten wypadek wywołał w okolicy olbrzymie poruszenie.

STANISŁAWOWSKI MILJONER.

Józef Bellotti, urzędnik starostwa powiatowego w Stanisławowie, liczący lat 38, porucznik rezerwy wojsk polskich, pochodzący z rodziny włoskiej, która przed kilkudziesięciu laty wyemigrowała z Włoch, dowiedział się przypadkowo, że poszukiwani są spadkobiercy olbrzymiej fortuny pozostałej po jego dziadku i stryjcym, którzy zmarli w Argentynie.

Na tej podstawie powierzył p. Bellotti sprawę windykacji spadku adwokatowi stanisławowskiemu drowi F. Rydowskiemu.

Robotnicy popierają swoje pismo codzienne

WŁAMANIE DO KOŚCIOŁA.

W nocy z środy na czwartek (4/4) dokonano włamania do kościoła w Nadwórnie, skradziono monstrancję, kielichy i wota z ołtarzy.

Zaraz rano spostrzeżono włamanie i policja przy pomocy psa śledczego ujęła sprawców i odebrała wszystkie skradzione rzeczy i wota.

TRAGICZNY WYPADEK W BIEDA-SZYBIE.

W jednym z bieda-szybów na Dębowej Górze wydarzył się tragiczny wypadek. Przy „kopaniu” węgla pracował za dole szybiku 30-letni Józef Kamiński, za mieszkały w Nivce. W chwili zakładania naboju, wskutek nieostrożnego obchodzenia się z kapiszonem, Kamiński spowodował przedczesny wybuch, doznając okaleczenia twarzy, oczu i rąk. Nieszczęśliwego, zalanego krwią wydobyto z szybiku, poczem przewieziono go do szpitala.

PROCES O KOMUNIZM.

W sądzie okręgowym w Sosnowcu odbył się proces o kolportaż bibuły komunistycznej na terenie Śląska, Zagłębia Dąbrowskiego i Województwa Pomorskiego.

W wyniku rozprawy sąd skazał Nikodema Chajukina z Częstochowy na 6 lat więzienia z pozbawieniem praw na lat 8, Jana Całuszkę z Szopienic na 3 lata więzienia i pozbawienie praw na lat 4, zaś Marię Giesmanową z Warszawy na 1½ roku więzienia i pozbawienie praw na lat 4.

„Don Carlos” Schillera zakazany w Bremie

W Bremie zakazano wystawiania „Don Carlosa” Schillera, ponieważ pod czas wykonania, gdy markiz Posaowiada „daj nam, królu, wolność myśli”, za każdym razem w teatrze zrywała się burza oklasków.

Robotnicy—sportowcy nie czytają „Sportowca”

We wczorajszym numerze naszego pisma znalazło się przez omyłkę ogłoszenie pisma („Sportowiec”). Wyjaśniamy, że socjalistyczni sportowcy bojkotują to pismo z powodu stanowiska, jakie „Sportowiec” zajmuje wobec naszego ruchu.

PORADNIA

Świadomego Macierzyństwa
Leszno 23 m. 3

Zapobieganie ciąży, leczenie chorób kobiecych i bezpłodności. Porady przedślubne
Wtorek, czwartek, sobota—10—1.
Poniedziałek, środa, piątek—5—8.

Wiadomości ze Śląska

Robotnicy kopalni „Eminencja” walczą o obniżkę czynszu

W dniu 5-go kwietnia r. b. odbyło się na kopalni „Eminencja” zebranie załogowe, na którym przedmiotem obrad była niesłusznie zastosowana podwyżka czynszu mieszkaniowego o 15%. W 1928 r. zarząd kopalni „Eminencja” z przedstawicielstwem robotników (radą załogową) zawarł umowę, na podstawie której uznał ówczesny czynsz mieszkaniowy za nadto wygórowany. Po upływie tylu lat umowę tę złamał bez wypowiedzenia i przystąpił bezwzględnie do potrącania o 15% podwyższonego czynszu. Oburzeni robotnicy kategorycznie domagali się od rady kopalni, Rudzkie Gwarectwo Węglowe, do którego należy kopalnia „Eminencja”, starało się jednak sprawę przewlekać. Zniechęceni tem robotnicy postanowili wybrać komisję, która ma się tą sprawą zająć i jej załatwienie przyspieszyć.

Na zgromadzeniu tem komisja składała sprawozdanie, z którego wynikało, że wniośła imieniem lokatorów domów (będących własnością kopalni) skargę do Urzędu Rozjemczego dla Spraw Najm. Wywiązała się obszerna dyskusja, w której przemawiający dali wyraz oburzenia załogi. Z ramienia C. Z. G. przybył sekretarz Kaczmarek, który oświetlając sprawę z punktu widzenia prawnego, polecał nadzwyczaj-

na ostrożność, wszechstronne rozpatrzenie sprawy i utrzymanie solidarności w załodze.

W zasadzie sekretarz tow. Kaczmarek był jednakże odmiennego zdania, niż komisja, polecając skierowanie sprawy z innego tytułu — a mianowicie z tytułu niesłusznego potrącenia zarobku do Sądu Przemysłowego. Zebrani jednakże uchwalili wytrwać na stanowisku, zajętym przez wybraną komisję. Przedstawiciel C. Z. G. złożył oświadczenie, że aczkolwiek jest innego zdania, to jednak Związek jego będzie bezwarunkowo służył komisji informacjami pod warunkiem, że przed każdym poważniejszym krokiem, jaki komisja będzie zamierzała zrobić, zostanie zwołana konferencja członków komisji, członków rady kopalni i wszystkich przedstawicieli związków, reprezentowanych na kopalni, oraz, że Związkowi zostanie dostarczony w tej sprawie potrzebny materiał.

W końcu uchwalono zaciągnąć pożyczkę z kasy zapomogowej na pokrycie koniecznych kosztów, która to pożyczka wszystkim zainteresowanym robotnikom zostaje potrącona z zarobków.

Na uwagę zasługuje fakt, że poza Centralnym Związkiem Górników żaden inny związek przedstawicieli nie wysłał.

Różne wiadomości

Z KOPALNI „DONNERSMARK”

Jak donoszą, w miejsce zwolnionego ze stanowiska dyrektora Bresslera, mianowany został głównym dyrektorem kopalni „Donnersmark” w Chwałowicach dotychczasowy kierownik techniczny tejże kopalni, inż. Dykacz.

Stanowisko kierownika technicznego powierzono nowoprzyjętemu inż. Derwojotowi.

Z MAGISTRATU M. KATOWIC.

Magistrat m. Katowic na ostatnim posiedzeniu zatwierdził plan zmiany linii regulacyjnej ulicy Parkowej, oraz skanalizowania ul. Jordana. Poza tem rozpatrzone projekt rozbudowy ul. Ligockiej na odcinku od ul. Załęskiej do ul. Panewnickiej.

Z dniem 8 kwietnia b. r. magistrat przystąpi do dalszych prac około ukończenia budowy miejskiego zakładu kąpielowego przy przedłużeniu ul. Raciborskiej. Rozpatrzone projekt odbudowy mostu na Rawie w dzielnicy III przy ul. Dębskiej.

WPISY DO SZKÓŁ POLSKICH.

Wpisy do szkół polskich, ukończone z końcem miesiąca marca b. r. dały, według prowizorycznych obliczeń, następujące wyniki:

Na ogólną liczbę dzieci, obowiązujących do wpisu zapisało się do szkół polskich w okręgu katowickim 93%, w okręgu pszczyńskim 97%, w okręgu rybnickim 96%, w okręgu lublińskim 97%, w okręgu chorzowskim 94% i w okręgu tarnogórskim 90%. W porównaniu z rokiem ubiegłym wyniki wpisów wykazują pewien wzrost procentowy dzieci, zapisanych do szkół polskich.

Radjo

NIEDZIELA, 7.IV.1935.

9.00 Audycja poranna. 10.00 Fragmenty oper włoskich w wyk. Medolańskiej ork. symf. 12.15 Poranek muzyczny w Filharmonii Warszawskiej. 14.00 Piosenki w wyk. Wandy Igielskiej. 14.30 Melodie Jana Straussa w wyk. ork. symfonicznej. 15.15 Orkiestra mandolinistów Artura Vichiego. 15.22 Skrzynka ogólna. 15.35 D. e. ork. mandolinistów. 15.45 Co należy wiedzieć o pielęgnowaniu roślin. 16.00 — Koncert solistów. 16.40 Nowela J. Szaniawskiego. 17.00 Koncert zespołu salowego wileńskiej orkiestry kameralnej. 17.35 Nora — opowiadanie dla dzieci starszych. 18.00 Fragmenty operowe. 18.20 — Koncert chórów lwowskich. 19.08 Poleczki i walec. 19.25 Bery i bojki śląskie. 19.45 Podróżymy „Na pojezierzu mazurskim”. 20.00 Rozpoczynamy sezon piłkarski. Reportaż z piłki meczów ligowych. 20.45 — Dziennik wieczorny. 21.00 — Łoża sztyrów. 21.30 Szkic literacki „Co czytać”. 21.45 Wiadomości sportowe ze wszystkich rozgłoseń P. R. 22.15 Koncert w wyk. ork. symf. 23.05 — 24 Muzyka lekka.

Poniedziałek, 8 kwietnia 1935 r.

6.30 Audycja poranna. 12.05 Muzyka lekka. 12.45 Wskazówki dla młodych matek „Wyprawka niemowlęcia”. 12.55 Dziennik południowy. 13.00 Koncert solistów. 14.00 — 14.45 Koncert ork. salonowo-jazzowej. 16.30 Pionierzy ruchu polskiego na Śląsku Cieszyńskim. 16.45 Utwory Czajkowskiego. 17.00 Przyleciały już ptaki — pogadanka (z piosenkami) dla dzieci. 18.00 Przegląd filmowy. 18.30 Żelazem czy sercem — odczyt. 18.45 Krótki recital Ignacego Friedmana. 19.15 Bez szarżanów i bez zastoi. 20. Coby było gdyby... — Koncert niespełnionych marzeń. 20.45 Dziennik wieczorny. 21.00 Koncert symfoniczny. 22.15 Muzyka salonowa.

Repertuar

TEATR POLSKI.

Niedziela, 7 kwietnia, „Dziwna podróż”, poranek Szkoły Mickiewicza o g. 10.30. O godz. 16-ej „Krakowskie Zuchy”, sprzedane dla huty „Falva”. O godz. 20-ej „My Pierwsza Kadrowa” sprzedane dla Pocz. P. W.

Wtorek, 9 kwietnia, o g. 20-ej „Świt, dzień i noc” występ Malickiej i Węgierki. TEATR REWJOWY „RARYTAS” — (Katowice, Stawowa 19, tel. 344-21). Codziennie o godz. 7.15 i 9.15 wieczorem dwa przedstawienia Wielkiej Revjii Warszawskiej z Heleną Makowską, artystką ekranu i scen polskich oraz Edwardem Bendem znakomitym śpiewakiem, nagrodzonym na konkursie w Wiedniu, na czele..

Niedziela i święta 3 przedstawienia o godz. 5 popoł. 7.15 i 9.15 wieczorem. Bilety wcześniej nabyć można w firmie „Mar”, Dworcowa 18, tel. 341-04, a od godz. 6-ej wiecz. w kasie teatru, tel. 344-21. W niedziele i święta od godz. 2-ej popoł. wk asie teatru.

Jak pracuje Rada zettetowców w Elektrowni Chorzowskiej

„Dyrekcja Elektrowni Chorzowskiej zwolniła z pracy robotnika Białasa, ojca 5-ciorga dzieci z pracy. Za powód podała niezdolność do pracy, oraz częste opuszczanie dniówek.

Białas choruje, ale choroby nabawił się z winy dawniejszego kierownictwa, które spowodowało do czyszczenia posadzki i ścian hal maszynowych szkodliwy środek chemiczny, którym Białas czyścił hale maszyn. Na skutek interwencji Klasowego Związku Metalowców, Inspektor Pracy zakazał używania tego środka. Ponieważ środek powoli, ale zjadliwie, działał na zdrowie Białasa, choroba jego powinna podlegać kategorii chorób zawodowych i zostać objęta ubezpieczeniem wypadkowym i Zakład Ubezpieczeń od wypadków nie przyznał Białasowi prawa do renty.

Chcąc sobie i rodzinie zabezpieczyć przyszłość, Białas wniósł skargę do Sądu Okręgowego o odszkodowanie za spowodowaną utratę zdrowia, oraz o rentę na przyszłość. Proces toczy się już blisko 2 lata. Aby się Białasa pozbyć raz na zawsze z zakładu, postanowiono go zwolnić z miejsca, z wypłatą odszkodowania za 14 dni i za urlop taryfowy. — Związek Metalowców sprawę zwolnienia skierował do Komisji Pojednawczej i Arbitrażowej w Chorzowie, a Białas wniósł sprzeciw do Rady Robotniczej zarząd następnego dnia.

Na rozprawie przed Komisją Pojednawczą i Arbitrażową oświadczył przewodniczący Rady Zał., że zwołane zostało posiedzenie, ale rada negatywnie załatwiła sprawę Białasa, to znaczy nie wniósł sprzeciwu do Dyrekcji. Dlaczego? Zaraz dowiemy się.

Oto w tym zakładzie pracy istnieje też oddział Ligi Morskiej i tworzy się przy tym oddziale orkiestrę, która po-

trzebuje dyrygenta. Dyrekcja zgodziła się na przyjęcie dyrygenta w razie wydalenia innego robotnika. Kto taką propozycję postawił — niewiadomo; jednak przewodniczący Rady Załogowej wiedział o tem wszystkim bardzo dobrze. Jeden z członków Rady oświadczył nawet, że przewodniczący popijał tak zupatrzonym dyrygentem, że nawet jedno go dnia, zamiast o 8-mej godz., dopiero o 10-tej przybył do pracy. Zatem należy przypuszczać, że za jego zgodą został Białas zwolniony.

Czy przewodniczący Rady okłamał Komisję Arbitrażową? Rada Robotnicza jak się dowiadujemy, postanowiła na posiedzeniu upoważnić przewodniczącego i jednego członka Rady do przeprowadzenia interwencji u kierownika zakładu. Zapytujemy przewodniczącego, dlaczego nie wyda protokołu członkom Rady Zakładowej, jeżeli się takowego domagała? Sprawa ta jeszcze znajmiemy się bliżej.

proces

Falszerza czeków

W najbliższych dniach odbędzie się w Katowicach sensacyjny proces przeciwko międzynarodowemu falszerzowi czeków przekazowych na dolary Kiwkiwiczowi.

Oskarżony poszkodował banki w Katowicach w Nowym Sączu i Łodzi na kilkadziesiąt tysięcy dolarów i uciekł do Ameryki.

Został on aresztowany w Nowym Jorku i przewieziony do Katowic.

Wspólników jego dotąd nie ujęto.

Samobójstwo w hotelu

Wczoraj w hotelu Centralnym w Sosnowcu popełnił samobójstwo przez powieszenie dr. Jan Uszatowski z Warszawy.

Z Okręgowego Zjazdu Z. Z. K. w Katowicach

Odbył się w Katowicach okręgowy Zjazd delegatów Kół ZZK okręgu katowickiego. Przewodniczącym Zjazdu wybrano czł. Zarządu Głównego ZZK kol. Świerkosza Stanisława. Protokół prowadził kol. Jedrysiak. Sprawozdanie z działalności Zarządu za ubiegłą kadencję, imieniem ustępującego Zarządu złożył przewodniczący Okręgu kol. Bator. W dyskusji nad sprawozdaniem przemawiali koledzy: Wiecek, Halama i Krysz, poczem na wniosek kol. Krysz udzieleno absolutorium i podziękowanie ustępującemu Zarządowi za pracę w ubiegłej kadencji, następnie wybrano Zarząd Okręgowy w osobach kolegów: Bator, Jedrysiak, Kuczer, Wiecek, Kromolan, Bock, Ryzner, Halama i Bednarczyk, Zastępcy: Kudzielka i Nowaczyk. Komisja rewizyjna: Milewicz, Breitkopf i Cisko. Zastępcy: Krysz, Jedrysiak, Halama i Ryzner. Zastępcy: Kromolan i Cisko.

Po wyborze delegatów zjazd omawiał wnioski i podjął stosowne uchwały.

między innymi, domaga się zrealizowania wszystkich postulatów ekonomicznych wysuniętych przez Zarząd Główny ZZK, a szczególnie zniesienia świętoek dla pracowników nieetatowych, przywrócenia listy starszeństwa przy awansach i przemianowaniach oraz po prawienia wydanych ustaw, dotyczących warunków pracy i płacy kolejarzy.

Okrzykiem: „Niech żyje ZZK” odpowiedniem przemówieniem przewodniczącego Zjazdu zakończono w podniosłym nastroju Zjazd.

Kobiety!

Poradnia Świadomego Macierzyństwa udziela tanich, wyjątkowo bezpłatnych porad lekarskich w sprawach zapobiegania niepożądaney ciąży i eugenicznych. W poradni ciąży się nie przerywa

Porady w czwartki, g. 8—10 Katowice, ul. Dyrekcyjna 6, I p

Z ruchu robotniczego

Uwaga Zarządu P.P.S.

W niedzielę, d. 14. kwietnia r. b., o g. 10-ej w sali Rady Miejskiej (a nie u Kosa, jak to podano w okólnikach) w Katowicach odbędzie się

KONFERENCJA OKRĘGOWA DELEGATÓW P. P. S.

naktórą wszystkie zarządy P.P.S. winne wydelegować swoich delegatów.

Za Okr. Kom. Rob. P.P.S.

ZEBRANIA P. P. S.

Dnia 7 kwietnia r. b.

BIELSZOWICE — KOLONJE: O godzinie 10-tej u Długosza zebranie PPS. — Ref. tow. Krzywoń.

IMIELIN: o godz. 3 u Szewczykowej zebranie PPS: i inwalidów. — Ref. tow. Duksa.

CHORZÓW: o godz. 15 (3-ciej) w Domu Ludowym zebranie PPS. — Ref. tow. Dr. Ziółkiewicz.

ZEBRANIA INWALIDÓW.

Dnia 7 kwietnia r. b.

SKRZYSZÓW, POW. RYBNIK: o godzinie 16 w lokalu p. Kopca zebranie inwalidów.

KOSZTOWY: o godz. 2 u Machy zebranie inwalidów. Ref. tow. Marek.

CHROPACZÓW: o godz. 3-ej u Sprisa zebranie inwalidów. Ref. miejscowy tow. Copik.

BRZEZINKA: o godz. 2-ej u Piskowika. Ref. tow. Krzywoń.

Dnia 8 kwietnia r. b.

KOCHŁOWICE: o godz. 3-ej u Rekusa, zebranie inwalidów. Ref. tow. Marek.

ZEBRANIA PUBLICZNE I CZŁONKOWSKIE CZG. w POW. RYBNICKIM dn. 7 kwietnia

KSIĘŻNICE — wiec o g. 11.30 u p. Wybrańca, ref. Janta.

LIGOTA RYBNICKA — wiec o godz. 15-ej u p. Rojka, ref. tow. Janta.

CZUCHÓW — o g. 11.30 u p. Pluty, ref. tow. Prandzioch.

CZERWIONKA — o g. 15-ej u p. Czecha, ref. tow. Prandzioch.

CZYŻOWICE — o g. 15-tej u p. Swobody, ref. tow. Stankusz.

PSZÓW — konferencja oddziałów KL. Zw. Zaw. i oddziałów PPS. o g. 11-ej w lokalu p. Berczyka, ref. tow. Kühn.

Oszczędzisz bieliznę, czas
UŻYWAJĄC

Henko

DO
MOCZENIA
BIELIZNY

Wybuch w drogerji

W Chorzowie nastąpił w drogerji Idzkowskiego wybuch butli, zawierającej kwas siarczany i chlor.

Rozlany chlor zamieścił się natychmiast w niebezpieczny gaz, który gro-

ził śmiercią personelowi i zniszczył prawie całe urządzenie i towary.

Dopiero zawezwana straż ogniowa zlokalizowała groźne niebezpieczeństwo.

DARMO 25.000 eleganckich kostiumów DAMSKICH!

Z powodu zbliżających się świąt postanowiliśmy rozdać zupełnie bezpłatnie 25.000 efektywnych kostiumów damskich. Tym Klientom, którzy zamówią u nas jeden lub więcej z niżej wymienionych reklamowych pierwszorzędných kompletów.

Nie bierz pod uwagę cenę, lecz jakość towaru, a wiele na tem zaoszczędzisz

TYLKO ZA ZŁ. 11.15 GR.

wysyłamy: 3 metry materiału na ubranie męskie, bardzo modne desenie bielskich kamgarów, pełnej podwójnej szerokości 140 cm., 1 pulower męski z długimi rękawami z kołnierzem szalowym lub z zamkiem, 1 parę kalesonów z dobrego białego trykotu, 1 koszulę męską w bardzo dobrym gatunku z modnym satynowym wykończeniem, 1 szal męski wełniany, sukienkę, lub jedwabny, 1 krawat jedwabny w piękne wzory, 1 p. skarpetek deseniowych bardzo mocnych i 3 chusteczki męskie do nosa z ładnym kolorowym szlakiem. Taki sam komplet tylko w lepszym gatunku z materiałem „Boston” na eleganckie ubranie kosztuje zł. 14.50

TYLKO ZA ZŁ. 12

wysyłamy: 4 metry materiału zw. „Szkocki” (najnowsze wzory wełnianych towarów) na modną i elegancką suknię damską, 1 sweter-pulower damski najmodniejszy w obecnym sezonie, 1 parę pantofli damskich (podać numer ubioru), 1 chustkę zimową w modne kolorowe kraty jasne lub ciemne, 1 koszulę damską długą lub krótką z obecnym modnym trykotem zw. „elastica” z jedwabnym wykończeniem lub 1 koszulę z wyborowego madapolamu, 1 parę reform z doskonałego trykotu, 1 parę północznych jedwabnych, 1 apaszkę damską jedwabną w modne wzory, 3 chusteczki damskie batystowe, z jedwabną obwódką i 2 kawałki mydła pachnącego - toaletowego. Taki sam komplet tylko w wyborowym gatunku z materiałem p. wełnianym zw. „Diagonal” kosztuje zł. 14.45.

45 METRÓW TYLKO ZA ZŁ. 23.15 GR.

wysyłamy: 1 sztukę płótna białego 17 metrów na bieliznę męską, damską i elegancką pościel firmy „J. K. Poznańskiego”, 6 metrów madapolamu płótna na piękną bieliznę damską lub 6 metrów heringsbony białej na 3 pary dobrych kalesonów męskich, 3 gotowe koszule damskie z wyborowego madapolamu z jedwabnym mongolu wstawieniem lub 6 metrów płótna kresowego w doskonałym gatunku na wszelką bieliznę, 6 metrów zefiru w modne desenie na męskie koszule dzienne lub 4 metry materiału na piękną suknię damską i 10 metrów płótna ręcznikowego białego lub 2 prześcieradła. Wymienione komplety wysyłamy za zaliczeniem przy odbiorze towaru. Bez ryzyka. Jeżeli się towar nie podoba przyjmujemy z powrotem i pieniądze natychmiast zwracamy.

Adresować „POLSKI TOWAR”, Łódź, ul. Piłsudskiego 44-3.

U w a g a: Oprócz kostiumu damskiego dodajemy jeszcze do każdej 10-tej paczki 30 zł. darmo.

Zaznaczamy, iż w każdej paczce musi się znajdować kostium damski,